

ALTOM

NORGES
BESTE
EKSPERTER

FISKE

NT 10/2025

FISKELEDER GODT FOR HELSA!

*Lars Nilssen:
Gode steder fiskes tomme*

HOLD VANNET DITT HEMMELIG

**Janne (17)
fisker
året rundt**

**Værskiftet
trigget
ørreten**

**Glamping
på isen**

SMYG DEG FRAM:
Fisken ser deg

JAKTET HARR OG SIK:
Slukfisker prøvde tørrflue

TA ABBOR PÅ ISEN:
Pirr fisken med pimpel

Jakten på den heftige fangsten

I dette nummeret av **Alt om Fiske** spør Lars Nilssen og hans fiskevenn Trygve Poppe om jakten på heftige fangster har gått for langt blant sportsfiskere. De retter søkelyset mot skrytefilmer av store fangster, blottet for refleksjoner rundt måtehold, moderasjon og respekt for fisket. Smitteeffekten er stor, kreative fiskere som ser filmen har en utrolig evne til å lokalisere og oppsøke vannene som ga slik fangst, og det hemmelige vannet går nye, tristere tider i møte.

Nilssen og Poppe etterlyser en fiskeprøve på linje med Jegerprøven. Formålet vil være det samme, lære om bærekraftig forvaltning og redusere tilfeller der byttet blir utsatt for skader. Fiskeprøve eller ei, fokus på verdier ved sportsfiske blir aldri feil.

Christer Rognerud tar oss med på en eventyrlig fisketur i Børgefjell han foretok midt i en helt vanlig arbeidsuke. Mens noen sportsfiskere må stille på jobb fra åtte til fire året rundt, har andre innrettet seg på en slik måte at de når som helst kan dra til fjells når forholdene er optimale. Christers spreke liv med mengder av dager ute i den frie naturen året rundt, vekker til live eksistensielle spørsmål hos undertegnede.

Hva er det jeg gjør med livet mitt? Hvorfor sitter jeg inne når eventyret er ute, i skogen og i fjellet? Svaret er levekostnader som må betales. Eventyrere som Bengt-Are Barstad, som du også treffer i dette nummeret, har klart å livnære seg som uteligger i naturen. Vi andre dødelige får nøye oss med å nyte friluftslivet i helger og ferier.

Innholdsansvarlig Peter Nagy

Peter N.

ALT OM
FISKE

KUNDESERVICE

Telefon: 22 58 55 60

E-post: abo-fiske@egmont.com

Adr.: Alt om Fiske abonnementservice,
Pb. 4980, 0441 OSLO

REDAKSJONEN

Redaktør: Alexander Øystå,
alexander.oysta@egmont.com

Innholdsansvarlig: Peter Nagy
peter.nagy@egmont.com

Redigerer: Espen Sørby

Art Director: Runhild Elgaaen

Produksjonskoordinator: Ingunn Elise Kristiansen

Ansvarlig redaktør/direktør: Axel Walø

Postadresse: Egmont Publishing

Alt om Fiske, P.b. 4980, Nydalen, 0441 OSLO

Besøksadresse: Nydalsveien 12A, Nydalen, Oslo

Sentralbord: 22 77 20 00

E-post til redaksjonen: fiske@egmont.com

ANNONSER

Ad.venture AS

christian@ad-venture.no

Annonsekoordinator:

Anita Myrvang

Tlf. 941 59 089

anita.myrvang@ad-venture.no

VIL DU BLI ABONNENT?

Ta kontakt med kundeservice eller gå inn på
www.bladkiosken.no

Abonnementspriser: 1 år ordinært abonnement: kr 756

Gullabonnement: 10 utgaver: kr 865

20 utgaver: kr 1513

Tegn gullabonnement og les om alle fordelene du får her:

<https://www.gullabonnement.no/altomfiske>

Abonnementet løper til det blir oppsagt.

@bladetaltomfiske

bladet_altomfiske

Stoff i bladet kan bare gjengis etter tillatelse fra redaktøren og med kildehenvisning. Alt om Fiske tar intet ansvar for originalbilder/artikler som ikke er bestilt. Utgivelse av stoff i Alt om Fiske skjer bare i henhold til våre generelle vilkår for rettigheter til stoff. Dette gjelder både for stoff som honoreres og for stoff som ikke honoreres. Vi forbeholder oss blant annet retten til å lagre og utgi stoffet i elektronisk form fra vårt redaksjonsarkiv eller andre databaser som vi har avtale med, herunder å utgi stoffet via internett. Innsendere av stoff kan, etter spesiell avtale med oss, i hvert enkelt tilfelle, reservere seg mot at deres stoff distribueres til våre kunder fra det elektroniske arkivet.

ET BLAD FRA

story house
EGMONT

ISSN: 0804-5887

TRYKK:
Egmont
Printing Service

Story House Egmont er en del av Egmont. Egmont er et av Nordens største mediekonsern med 6300 ansatte og aktivitet i 30 land. Vi er en stiftelse og Egmont Fondet deler årlig ut over 90 millioner kroner til et bedre liv for barn og unge. Vårt motto *We bring stories to life* – har sterke publisistiske verdier. Vi står bak mer enn 700 magasiner, tegneserier, Klikk.no, TV 2, Nordisk Film, kinodrift, samt flere deleide selskaper.

EVENTYRLIG SUKSESS I NORGE

SEALION 7 4X4

BYD

byd.no

Den perfekte norske familiebil fra verdens største elbilprodusent

502km WLTP rekkevidde • 1500kg hengervekt
75kg takvekt • Høyt utstyrsnivå
578 l bagasjerom

**MÅ SES OG
PRØVES!**

**KJØP FØR
AVGIFTSØKNING**

Pris fra **3.990,-***
pr mnd. Komplett bil ferdig levert.

469.900,-
Begrenset antall

Excellence-utstyrspakke inkludert – spar 129.000,-

91,3 kWh Blade batteri • Firehjulstrekk • Panoramatak med elektrisk solskjerm • 20 tommer Michelin Pilot Sport • Fjernlysassistent
Apple Carplay og Android Auto • Dynaudio lydsystem med 12 høyttalere • 360 panorama kamera • Flerfarget atmosfærellys
Vehicle-to-Load (V2L) funksjon + V2L kabel • Stemmestyring • 15,6 tommer roterbar skjerm • Cloud Service BYD App
Trådløs mobillading med kjøling • Sportsseter med oppvarming og ventilering • Head-Up Display med navi. Les mer på byd.no

* Flytende nom. rente f.t. 5,90 % - 3 990 kr per md. Startleie/etabl. geb. 107 500 kr/5 001 kr, Månedssleie 3 990 kr og totalpris 256 141 kr vil variere med rentenivået. 3-års bindingstid, kjørelengde 30 000 km. Månedssleien kan endres ved utbetalingstidspunktet, hvis det har vært endringer i rente, pris, avgifter mellom søknadstidspunktet og utbetalingstidspunktet. Leien er beregnet med flytende rente og følger normal renteutvikling i hele leieperioden, og renten vil aldri bli lavere enn 0,05 %. Leiekontrakt fra DNB Bank ASA som eier bilen.

ØRRET/RØYE

- 24** Værskiftet trigger ørreten
- 30** Ørretlykke i fjellrevens rike
- 42** Kilent fiske i Øvre Forra
- 48** Drømmevann i nord
- 64** Svære røyer i navnløse vann

PREDATOR

- 52** Slukfisker i tørrflueland
- 58** Pirr med pimpel
- 70** Kjærrafiske i Numedalslågen

REPORTASJE

- 12** Refleksjoner rundt storfangster
- 20** Janne fisker året rundt
- 36** Luksus på isen
- 40** Fisken ser deg

FAST STOFF

- 2** Leder og kolofon
- 6** Nyheter og utstyr
- 18** Blinksjudd
- 28** Runar prater flue
- 62** Mat fra sjø og innsjø
- 74** Siste kastet

20 Fisket ligger i blodet

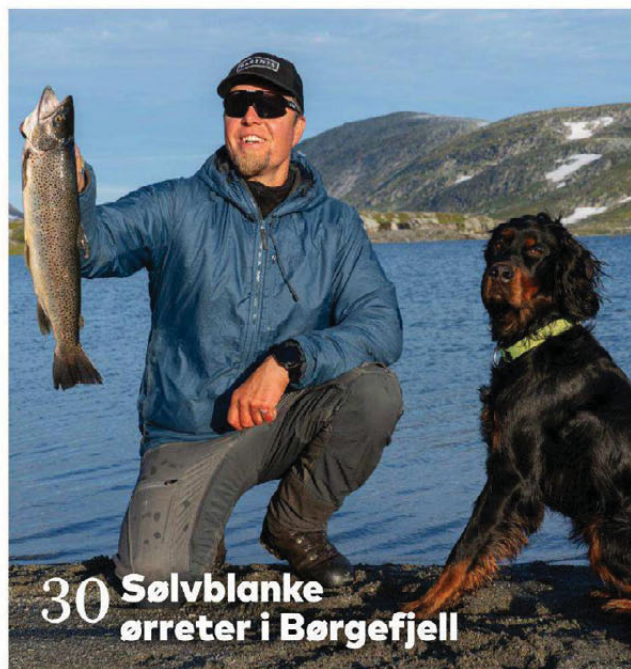
24 Flotte ørretvann på Helgeland

52 Slukfisker ble omvendt

12 Lars Nilssen: Jakten på heftige fangster

30 Sølvblanke ørreter i Børgefjell

58 Slik lure du abboren

Forsidefoto:
Roar Borgerås

Asterix

Asterix, LUSITANIA

EN VAKKER VÅRMORGEN DUKKER DET OPP EN FREMMED FRA SOLRIKE LUSITANIA. HAN ER KOMMET FOR Å BE DE UKUELIGE GALLERNE OM HJELP, OG SLIK BEGYNNER NOK ET FORRYKENDE EVENTYR FOR ASTERIX OG OBELIX!

I BOKHANDEL
OG BUTIKK
NÅ!

KUN KR
129,-

EGMONT

Veil. pris
fra: 899,-

God på grunna

Prey Specimen Light er en ekstremt myk og følsom, men samtidig råsterk, stang, laget for det lette fisket på grunt vann. Den er perfekt til bryggfiske, vading og lett båtfiske, fungerer best til agnfiske, men også bra med en liten jigg eller en lett sluk. Stangen er tredelt, og veldig enkel å transportere.

Markedsføres av Seeberg AS

Veil. pris:
969,-

SUPERSMART

Plano Weekend 3700 er en supersmart ryggsekk med en vanntett overflate som holder utstyret ditt tørt når det sprutregner. Utstansede verktøyhylder sikrer utstyret under transport, og gjør det lett å finne sakene når du trenger dem. Med flere smarte festepunkter kan du hekte håven og annet på sekken.

Leverandør: Plano

Morten Kraabøl

Ørretdød i Mjøsa

Soppangrep kan være årsaken til at mange store hunderørreter i Mjøsa ble funnet døde og døende i flere bekkeutløp i Mjøsa i slutten av oktober.

Det var trist syn som møtte folk ved flere bekkeutløp i Mjøsa, døde og døende storørret fra den kjente hunderørrestammen, flere av dem flytende med buken opp under vann. Avisa Gudbrandsdølen Dagingen (GD) traff seniorforsker Jon Museth fra Norsk institutt for naturforskning (Nina) og Aina Brusveen fra Forum for natur og friluftsliv, som var på åstedsbefaring ved utløpet til elva Åretta. Ørretene bar tydelig preg av å ha vært utsatt for soppangrep. De hadde hvite flekker på kroppen og hvite klumper på finnene.

– Når fisken blir angrepet av sopp, søker den seg mot kaldere og mer oksygenrikt vann i bekkene. Det ser ganske dramatisk ut når store fisk ligger døde i bekkeutløpene. Soppen bryter ned fisken. Det er et trist syn, sa Museth til GD.

– Ørretene som har vært oppe i Lågen for å gyte, er svekket og tappet for energi når de kommer tilbake til Mjøsa. Derfor er de mer mottagelig for soppangrep. Det er ikke uvanlig med soppangrep på sliten gytefisk. Det er en eller annen miljøfaktor som utløser det, men vi vet ikke hvilken faktor det er, eller hvorfor det er mer nå. Overflatetemperaturen på Mjøsa har steget, og vi har hatt en varm sommer og høst, men det er for tidlig å si om det har en sammenheng med ørretedøden, sa Museth.

Den største fisken Aina Brusveen plukket opp denne kvelden var 87 centimeter lang og nær åtte kilo tung. Den ble sendt til Veterinærinstituttet for undersøkelser.

Ser du skadet eller død fisk, meld fra her: <https://svf.vetinst.no/>.

Kos i adventstida

Du gir ikke en julekalender med 24 sjokolader til en sportsfisker. Det fins jo kalendere med harde pakker bak hver luke. Christmas Mystery Box lover en mystisk overraskelse bak hver luke, i form av nøye utvalgt fiskeutstyr for fiske i både ferskvann og saltvann. Du får garantert kjente favoritter som Møresilda, Møreungen og Vibrax, resten er hemmelig. Men vi kan røpe at dingsene hver for seg hadde kostet 1250 kroner, så her får man mye snacks for pengene.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Veil. pris:
499,-

Veil. pris
fra: 179,-

Glitrende pilk

Den klassiske Stingsilda-pilken kommer nå i seks holografiske utgaver. Sølv/grønn er kanskje den mest kjente av fargene som har fått litt ekstra skinnende overflate. Det gir fantastiske lysrefleksjoner. Stingsildas balanserte bæreflate gjør at pilken kan bli stående midt mellom vannlagene når det fiskes med kortere rykk, og akkurat der står ofte storfisken klar til hogg.

Leverandør: Sølvkroken

Veil. pris
fra: 65,-

HOLDER AGNET PÅ PLASS

Søvik Elastisk Agntråd sørger for at agnet blir hengende lenge på kroken, selv når fisken napper og drar i det. Tråden passer til alle typer agn, og er spesielt godt egnet til fisk, reker og skjell. Bruk den kraftigste varianten til større agn og hel agnfisk og de tynnere til små agn og kombiagn som reke og blåskjell.

Markedsføres av Seeborg AS

Dårlig røye fjernes

Hovdalsvannet er blitt overbefolket av mager røye, og det har gått ut over drikkevannet. Derfor har de bestemt å fjerne 600 kilo røye.

Hovdalsvannet er drikkevannskilden på Frosta i Trondheimsfjorden og mye av arbeidet gjøres på dugnad. Blant annet har skoleelever fra Frosta skole og en knippe frivillige pensjonister satt ut og tatt opp garn fulle av røye, skriver avisa Frostingen.

Opprinnelig var planen å bruke en elektrisk fiskebåt som lager et elektrisk strømfelt rundt båten som svimeslår fisken, men det var vanskelig å få tak i en slik båt.

Frosta Vassverks daglige leder Bjørn Støwer understreker at drikkevannet allerede er rent og trygt og at dette er et forebyggende tiltak for å gjøre vannkvaliteten enda bedre.

Fiskebiolog Anton Rikstad er hyret inn av

Frosta Vassverk for å lede arbeidet og kan forklare hvorfor røya ødelegger vannet.

– Hovdalsvatnet er overbefolket med små røye av dårlig kvalitet, med mye parasitter i seg. Røya spiser plankton, og disse forsvinner hvis det blir for mye røye. Plankton igjen spiser alger. Når planktonbestanden blir for liten, blomstrer det opp med alger. Og mye alger gir grumsete vann og dårligere vannkvalitet, sier Rikstad til lokalavisa.

Som ved alle drikkevann er alminnelig sportsfiske ikke tillatt. Det har blitt foreslått å gjøre et unntak fra denne regelen, for å øke uttaket av røye, men det ble tommel ned fordi det ønskes minst mulig ferdsl ved drikkevannskilden.

LEKKER KNIV

Rapala runder 90 år i 2026, og dette er jubileumsfileteringskniven Järvi (som betyr «sjøer»). Knivbladet har en gravering inspirert av det tradisjonelle innsjølandskapet, i en nydelig blå tone. Knivbladet er 19 centimeter langt og hvert blad er nummerert. Håndtaket er en blanding av mørk varmebehandlet krusbjørk og rustfritt stål. Kniven leveres i en svart slire av kromgarvet lær dekorert med blå folie.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Veil. pris:
1499,-

Veil. pris:
169,-

Kjekk å ha

Prey T- bar Hook Remover er det perfekte redskapet når du vil fjerne kroken fra kjeften til storfisken. T-baren er 26 centimeter lang, laget i rustfritt stål og utstyrt med PVC-håndtak. Den er enkel i bruk, med to krokløsere som vender hver sin vei. På denne måten kan du enten dytte eller trekke kroken ut.

Markedsføres av Seeberg AS

Veil. pris:
299,-

LUFTIG CAMOCAPS

Denne kamuflasjefarga truckercapsen fra Sølvkroken er lagd for fiskere og har en kul logo med en spretten ørret som motiv. Capsen har luftige paneler med meshnetting på side- og bakpanel slik at det ikke koker over i toppetasjen på en varm sommerdag. Materialet er 100 prosent polyester.

Leverandør: Sølvkroken

Krysset laks og pukkellaks

Norske forskere har krysset pukkellaks (bildet) og atlantisk laks. Alt står bra til med avkommet, melder Havforskningsinstituttet (HI) på hjemmesiden sin.

Det var 2023 forskere på HI kom på ideen. De ville finne ut om det lot seg gjøre å krysse pukkellaks med andre laksefisk, som atlantisk laks, ørret, røye og regnbueørret.

– Vi ønsket å finne ut om slike kryssinger kan overleve til voksen alder, og om de kan utgjøre en risiko for våre lokale laksebestander, sier Monica Solberg, forsker ved HI.

Kun én av kryssingene førte til overlevelse – nemlig den mellom hunn av atlantisk laks og hann av pukkellaks. Disse hybridene svømmer nå rundt på forskningsstasjonen i Matre.

Selv om det er mulig å krysse artene i kontrollerte omgivelser, mener forskerne at risikoen for at dette skal skje naturlig er liten.

Pukkellaks og atlantisk laks har vanligvis ulik gyteperiode, men det finnes observasjoner som viser at pukkellaks kan gyte senere enn tidligere antatt – noe som kan føre til overlapp.

De nye hybridene viser en blanding av egenskaper fra begge arter. Noen har hvit tunge, i motsetning til pukkellaksens karakteristiske svarte, og mangler prikkene på halefinnen. Samtidig vokser de raskere enn vanlig oppdrettslaks. Den raske veksten har de nok arvet fra pukkellaks-faren, skriver HI.

Forskerne antar at hybridene ikke kan reproducere, slik det ofte er med kryssinger mellom ulike laksearter. Men dette skal nå undersøkes nærmere, skriver Kyst og Fjord.

UVO-treblekrok med «spyd»

BKK Hooks Assist Spear-21 UVO heter denne sterke treblekroken, og den er konstruert for å brukes sammen med alle typer myke gummifisk, gummiagn og gummishads. Den sterke kroken har to pigger sveiset på krokskaftet, og de sørger for at agnet sitter både rett og sikkert. Oransje UV-lakk gir høy synlighet i vannet og under alle forhold. Treblen kommer i størrelser fra 6# til 3/0#.

Leverandør: Nordic Outdoor.

Veil. pris
fra: 109,-

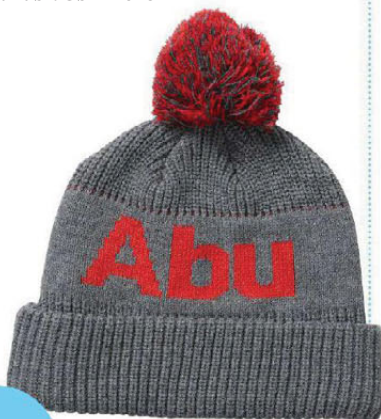

Veil. pris:
99,-

Dobbeltdækker

Dobbel slukboks, dobbelt så god plass, du trenger ikke å være rakettforsker for å skjønne det. Denne solide dobbeltdækkeren har faste rom og løse romdelere på den ene siden. Mens det andre dekket bare har løse romdelere og større fleksibilitet til fiskeutstyret ditt.

Leverandør: Sølvkroken

Veil. pris:
249,-

LUE MED DUSK

Hvorfor har noen luer dusk, spurte jeg Kl. «For å følge tradisjoner og mote, som nisselua. Dusken kan også gi ekstra varme siden den gir en tykkere avslutning øverst på luen.» Svarte Kl. Kult. Denne lua med dusk er laget av 60 % bomull, 30 % nylon og 10 % ull, er kløfri og god og varm.

Leverandør: Abu Garcia

Foto: Mikael Frödin

Storsatsing

To millioner kroner ble gitt av NVE til arbeidet med å forbedre leve- og gyteforholdene til laksen og sjørreten i Vigdavassdraget. Det er menneskelige inngrep i elva som har svekket oppgangen av fisk i elva.

Elva Vigda renner fra innsjøen Ånøya og ut i Trondheimsfjorden i Buvika, sør for Trondheim og her ble det tatt over 1000 laks og sjørret i toppårene for 20 år siden. De siste årene har tallet ligget på under 50, men i august og september ble det lagt ned en formidabel innsats for å bedre gyteforholdene.

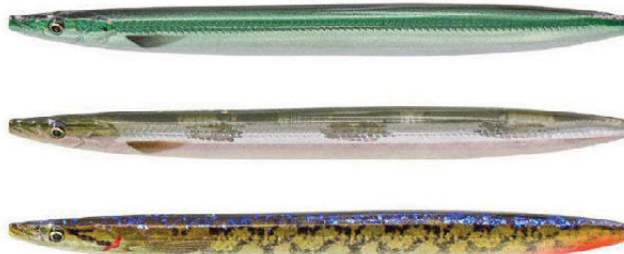
Arbeidet besto i å tilføre gytegrus og steiner i alskens størrelser i elvebunnen, noe som skal bidra til å gi fisken bedre leve- og gytevilkår. I dette arbeidet bøtes det på både nye og eldgamle synder. Allerede på 1800-tallet ble det tatt ut stein fra elva for å bedre forholdene for tømmerfløting.

Nå tilbakeføres steiner som skaper hvile og gjemmesteder for fisken. Fisken skjuler seg ikke bare for fiskere, men også for større fisk, fugl, mink og oter.

Avrenning fra landbruket er også en utfordring, bønder oppfordres til å bidra i dugnaden. De kan få tilskudd til å opprettholde gressdekte kantsoner ned mot vassdraget som bidrar til å minske avrenningen ut i elva. Det er også gjort utbedringer i noen sidebekker langs Vigda, hvor vandringshindrende kulverter er blitt byttet ut, slik at fisken får fri vandring opp i sidebekkene. Det er i hovedsak sjørreten som bruker disse sidebekkene, skriver avisa Sør-Trøndelag.

Festlige navn

Tre av Danmarks beste sjørretfiskere har designet tre fargevarianter hver av Sandel-sluken. Resultatet er 3D LT Sandeel Signature Kits i begrenset opplag. Pakkene en diskantkrok, en enkeltkrok og myke og harde perler. Slukene ble skikkelig lekke, og navnene på de ulike fargene er også svært kreative. Her er kreasjonene til Max Bartholin. Fargene heter fra øverst: Washed Out Motoroil, Washed Out

Olive og Miracle Ghost, fritt oversatt: Utvasket motorolje, utvasket oliven og mirakelspøkelse.

Leverandør: Savage Gear

Veil. pris:
339,-

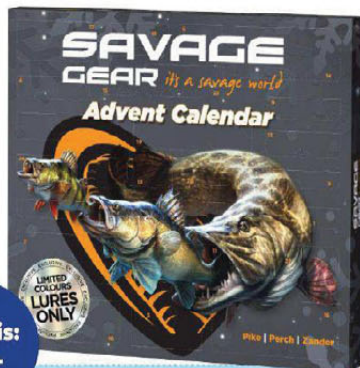

Veil. pris:
249,-

Gavepakke!

Cullshad Limited 15 cm Edition Gift Pack er en godtepose i mørketida. Settet inneholder to Cullshad-er i spesielle farger, en tube Gulp! Gel for ekstra duft og et sett med spikervekter for å finjustere presentasjonen. Cullshad-en har en stor profil som tiltrekker seg store fisker, og bruker Berkleys Honey Comb-teknologi for bedre aksjon og ekstra styrke.

Leverandør: Berkley

Veil. pris:
1699,-

SKIKKELIG FRISTELSE

Savage Gear Julekalender inneholder 24 Limited Edition baits som du ikke får kjøpt noe annet sted.

Predatorfiskere fra hele Europa har vært med på å designe godsakene. Som en ekstra sukkerbit inneholder fem kalendere en Golden 4-Play wobbler. Får du en slik, vinner du en Fazor snelle.

Leverandør: Savage Gear

Rotenon mot solabbor

Miljødirektoratet har tillatt rotenonbehandling av fire tjern i Moss, Asker og Lier fra 3. november for å utrydde den fremmede fiskearten rødgjellet solabbor.

Rødgjellet solabbor er blitt observert i flere innsjøer og det er en art som ikke hører hjemme i norske farvann. Hensikten med behandlingen er å fjerne rødgjellet solabbor, i tillegg til karpe hvor de sameksisterer, og derved hindre spredning til Lierelva, Drammenselva og Mossevasdraget

– Rødgjellet solabbor er en fremmed art hos oss – som er innført fra Nord-Amerika som akvariefisk til Norge. Og så har den sannsynligvis blitt satt ut i noen tjern.

Av Artsdatabanken er den vurdert som

en art med svært høy risiko for å skade naturmangfoldet i et 50-årsperspektiv med økende temperatur, sier rådgiver Synne Nan Indrebø i fiskeriseksjonen i Miljødirektoratet til VG.

Bruk av rotenon møter motstand hos mange fordi giftstoffet dreper alle typer fisk der solabboren har etablert seg, men livet vil komme tilbake igjen til vannene etter at rotenonbehandlingen er ferdig, forsikrer Miljødirektoret.

Terminator på isen

Veil. pris
fra: 9499,-

Når du står på isen med en Strikemaster Maven 40V Combo i hendene, våkner det en Terminator i dag. Du vet, Arnold Schwarzenegger i den første filmen, med en kanon mellom hendene og den udødelig replikken; I'll be back. Maven er det letteste, raskeste og sterkeste 40v isboret på markedet. Med denne kan du bore så mange hull du vil i en fy og en fei og bruke tida på fisket.

9,1 cm boring per sekund, 90 hull på et batteri med 40 cm tykk is, dødmannsknapp, revers og trinnløst drivverk er noen av detaljene.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Veil. pris:
99,-

Allrounder

Søvik Natural Bait Shallow er allroundtakkelet for alt på grunna og når kommer det sju nye tilskudd til serien. Dette agnfisketakkelet er for grunnere vann og små arter, og det fins varianter med både en- og tokroksslep, med opphenger og ulike krokstørrelser. Takkelet passer til arter som hyse, hvitting, rødspette, sandflyndre, knurr og torsk.

Markedsføres av Seeborg AS

Veil. pris:
1449,-

MYE FOR PENGA

Prevail III jigging cast-serien er bygget av det beste karbonet og supre Fuji-komponenter for å gi maks valuta for pengene. Blanken har lav diameter for å gi perfekt aksjon til en jig, men er samtidig sterk nok til å gi et skikkelig kroksett og kjempe mot sterke fisker på havdypet. Stanga er lett og følsom, denne kan du fiske med hele dagen lang.

Leverandør: Penn

Livet i havet lider

Økt nedbør og varmere klima rammer Skagerrak-kysten, viser Miljødirektoratets overvåkningsprogram Økokyst. Dette rammer fisk og andre dyr i havet.

Tang og tare vokser vesentlig dårligere enn for få år siden, og matfatet til fisken har krympet. Tang og tare er viktige gyte- og oppvekstområder for fisk og andre dyr langs Skagerrak-kysten. På bare tre år ser vi dramatisk svekket miljøtilstand i leveområdene til fisk og andre arter, sier direktør Hilde Singsaas for Miljødirektoratet.

Store nedbørsmengder fører til at mye partikler, næringssalter og humus blir skylt ut i kyststrømmen, både via elver og direkte fra land. Dette bidrar til at lyset blir redusert raskt nedover i vandypet. Mørkere vann påvirker hele næringskjeden. Flere arter av tang og tare vokser nå ikke like dypt som før, noe som kommer av en kom-

binasjon av dårligere lysforhold, høyere vanntemperaturer og at økt nedbør reduserer saltinnholdet i kystvannet.

Ved mer enn fire av ti av overvåkingsstasjoner vokste tang, tare og andre store alger minst tre meter grunnere enn ved forrige registrering for bare to til tre år siden. Den økologiske tilstanden blant algene var også forverret i 60 prosent av områdene som ble undersøkt i samme periode.

Årets rapport for Skagerrak viste også at mengden dyreplankton og hoppekreps har gått ned siden 2021. Dyreplankton er spesielt viktig som mat for fisk og andre dyr, skriver Miljødirektoratet.

Liten råttass

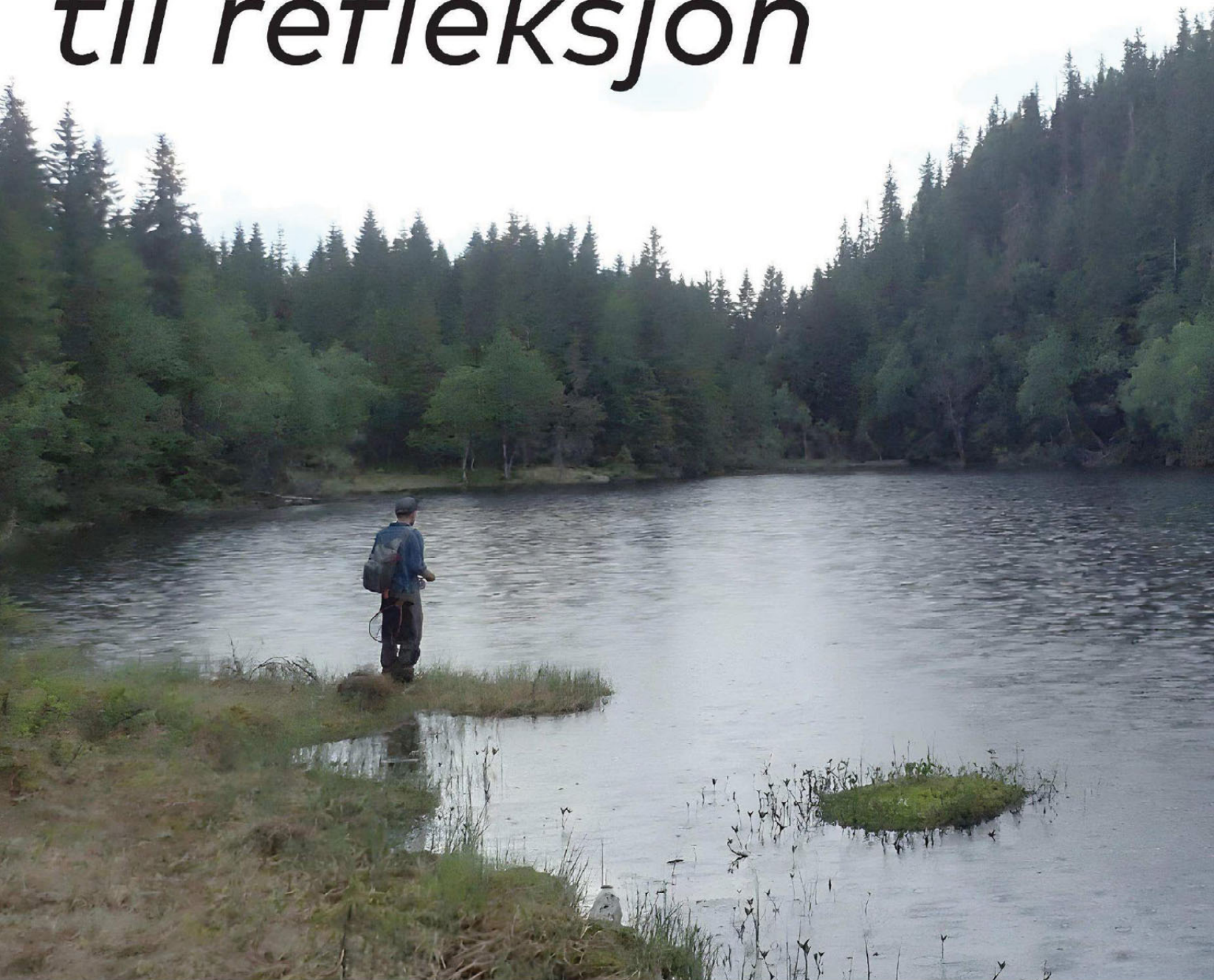
Prey Winder Star er en lett og robust havfiskesnelle, med helstøpte aluminiumskomponenter. Disse er både lettere og sterkere enn de maskinfrestede. Snella har god snørekapasitet og hele 15 kilos bremsekraft som enkelt justeres med stjernebremsen ved siden av sveiven. Snellen er også utstyrt med en egen låsefunksjon for spolen, med denne kan du stille inn ønsket bremsekraft.

Markedsføres av Seeborg AS

Veil. pris:
4199,-

Storfangster til refleksjon

Tekst:
Lars Nilssen (bildet)
og Trygve Poppe
Foto:
Lars Nilssen

Et bilde av en storfangst ved det hemmelige vannet, og snart myldrer det av sportsfiskere der. Har jakten på heftige fangster gått for langt?

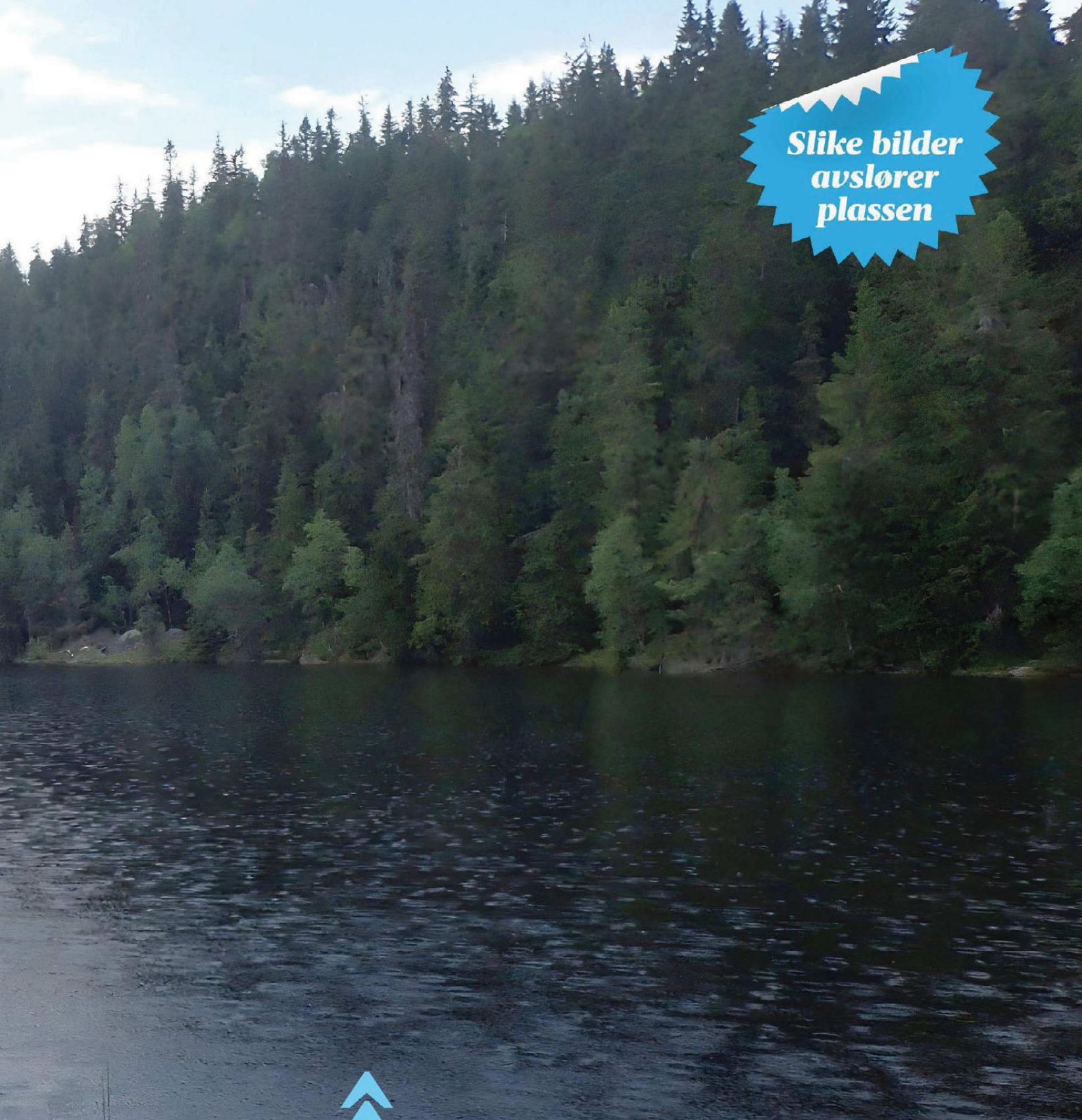
En grensesprengende tid der spektakulært og heftig innhold er den store medievinneren, preger stadig større deler av formidling av naturopplevelser.

I vår fiskeverden kommer det tydelig til uttrykk i utstrakt bruk av vidvinkel-foto og blader, filmer og sosiale medier så til de grader preget av svære og unaturlig store fangster at vi finner grunn til å rope et varsko.

Om du fristes til å kalle oss et par sure gamle gubber, så vel bekomme, men husk, sure gamle gubber har ofte rett.

EKSTREMT HØYFJELLSFISKE

For tre år siden la en profilert og dyktig storfisker ut en film på YouTube om jakten på tre-kilos ørret. Fisket foregikk i et ikke navngitt høyfjellsvann i en

**Slike bilder
avslører
plassen**

nasjonalpark i Sør-Norge, og fisket var mildt sagt spektakulært.

I løpet av den nesten to timer lange filmen ble det tatt det opp 14 store ørreter på inntil 2,5 kg. Samtlige fisker ble «kakket», og som om ikke det var nok, ble det opplyst mot slutten av filmen at langt fra all fangst på turen ble forevigeget, og at sekken på hjemturen veide tre til fire ganger mer på vei fra enn til.

Opplevelsen ble formidlet med stor

Avslørt: Store totalbilder gjør områder og vann lett å finne for fiskere med en viss interesse og kunnskap om kart.

entusiasme. Her var ingen refleksjon rundt måtehold, moderasjon og respekt for det arbeidet og den innsatsen som ligger bak et slikt eventyrfiske. Signalene han sendte til alle som har sett filmen, ble heller ikke problematisert.

Her var det bare å øse opp og skryte uhemmet av det! Resultatet viste seg sommeren etter premieren. Opptil 40 telt og like mange fiskere ble observert langs breddene. Selv om navnet på

vannet aldri ble nevnt, var det tydeligvis en enkel sak å resonnerer seg fram til hvor det var.

UFORSVARLIG STORRØYEFISKE

En parallell til nevnte video er et nettsted som fokuserer på røyefiske i Østlandsområdet hvor frontfiguren er en ivrig, flink og velkjent fisker.

Her poseres det hyppig med rekord-

Hemmeligheter for fall

Hvor går grensene for hva man kan fortelle for ikke å ødelegge sårbare lokaliteter og avsløre «hemmelige» lokaliteter, det være seg egne eller andres?

Gode fangster og store fisker skaper interesse, og det selger. Dette er et stadig tilbakevendende dilemma for oss som formidler fishy opplevelser. Speilvendte bilder, tullenavn og ren løgn. De som virkelig vil, klarer å finne fram, selv om en gjør sitt ytterste for å avlede.

« Da jeg lå der i teltet og lyttet til resultatene av min egen handling – en forlokkende presentasjon av vannet – følte jeg meg som en dust.

store gyterøyer, som i mange tilfeller er tatt på gyteplassene ved hjelp av undervannskamera slik at agnet kan serveres rett i kjeften på fisken. Det poseres også med store mengder stor røye som holdes i vann i en pulk for å få med så mange fisk som mulig på bildet. At dette også kan gå galt har vi ettertrykkelig fått bevis for – i form av store røyer som har blitt skåret i biter og dumpet, trolig fordi «oppbevaringen» gikk galt.

Det finnes knapt grenser for hva enkelte er villige til å gjøre for å bli sett med kjempesfisker av så mange som mulig. I dette tilfelle fikk det alvorlige konsekvenser for vedkommende da aktiviteten hans på det nevnte røyevannet førte til at han er svartelistet i to kommuner og aldri mer får kjøpe fiskekort her.

DEN SOM LETER FINNER
Formidlere av heftige fiskeopplevelser

Røyesslakt: Maltrakterte røyer, de største ca to kilo, fisket opp for å bli tatt bilde av i samme vann og samme sted noen få dager etter isløsning. Det blir spekulativt å hevde at dette er et resultat av jakten på en selfie, men det er nærliggende å antyde det. (Foto: Trygve Poppe)

forteller som regel ikke hvor de er. Men det finnes mang en spionspire som vet å anvende raffinerte metoder for å finne kjente storfiskeres lokaliteter. De leter etter smutthull i tekster, bilder og filmer, små drypp som kan settes sammen til en avslørende helhet om sted og tid sammen med studier av avanserte kart og høyoppløselige flyfoto.

Selv kjenner jeg to fluefiskere, som begge har brukt sene vinterkvelder til å studere Håvard Stubøs filmer. Jazzmusikeren fra Narvik er en rev på å lure store ørreter og røyer på Nordkalotten. Han forteller aldri i klartekst hvor han fanger, og han bruker gjerne avledende navn på vann og elver.

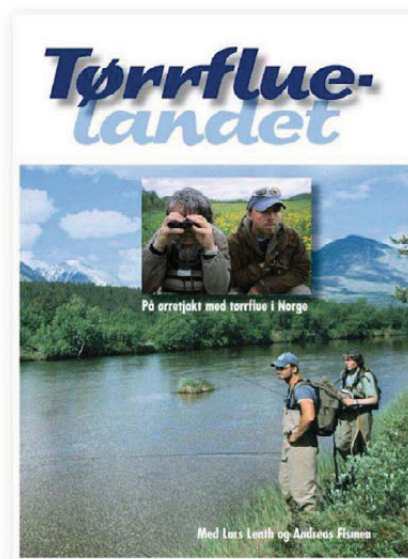
Men spionene finner det allikevel, og de fisker mer enn gjerne i fiskekjendisers bakevje. Uten å kjenne hverandre har begge to funnet og fisket alle stedene den alltid blide nordlendingen har gjort sine mest spektakulære fangster.

Er det dårlig gjort? Er det snylting på andres kunnskap, eller en moderne måte å tilnærme seg lidenskapen sin på? Uansett hva vi måtte mene har de selv stor glede av det de anser som en naturlig del av turforberedelsene til kommende sesonger.

Men det innbyr til refleksjon om hva man forteller og hva man vektlegger og det stiller noen eksistensielle spørsmål – iallfall for oss som delvis lever

Mye vil ha mer: Nilssens parodiforsøk på en (for mange) kjent positur. Er sekken tre ganger så tung på tilbaketuren i forhold til det den var på vei inn, er det selve beviset på en sykt vellykket fisketur, eller? (Foto: Vidar Nysæter)

Ble allemannseie: Filmen «Tørrflue-landet» endret fisket i den lille bort-gjemte perlen av en elv, der de heftigste scenene ble spilt inn, for alltid. Veien fra hemmelig og lite besøkt til et hotspot som «alle» ville fiske i, var skremmende kort.

av formidling av naturopplevelser og som selv har vært med å blåse en rekke lokaliteter.

FØLTE MEG SOM EN DUST

– Det må da være her? Jeg våkner av ukjente stemmer. Natten i forveien hadde ørretene vaket intenst. Jeg kom meg ikke i posen før på morgenkvisten. Teltet mitt sto godt skjult på motsatt bredd av der tre karer nå var er i ferd med å slå seg ned og rigget seg klare. Fra mitt skjulested noen titalls meter unna kunne jeg høre hvert ord de sa.

De hadde tydeligvis aldri vært her før, men hadde lest i årboka til OFA

(Oslomarkas Fiskeadministrasjon) at vannet skulle være blant de bedre i den nordre delen av Østmarka. I løpet av de påfølgende ukene dukket det til stadighet opp ukjente fiskere langs breddene til det lille vannet – alle med det til felles at de hadde lest om det i OFAs siste årbok.

I en årrekke var jeg redaksjonsmedlem i nevnte årbok. Da jeg lå i soveposen med lukkede øye og vidåpne ører, angret jeg på idéen om at årboka burde ta for seg én del av Oslomarka i hver av de kommende sju utgavene. Med datidens øyne vurderte jeg Svartkulp ved Østmarkskapellet som et godt ørretvann.

Det var iallfall det vi i OFA-gjengen regnet som det mest interessante, ikke minst fordi det lå bortgjemt og fordi vi stort sett var der alene. Da jeg lå der i teltet og lyttet til resultatene av min egen handling – en forlokkende presentasjon av vannet – følte jeg meg som en dust.

PÅ FISKETUR MED BÅRD & LARS

I en av de første episodene i serien «På fisketur med Bård og Lars» skulle vi fiske på Kola-halvøya. Vi tok flyet til Kirkenes, busset videre til Murmansk og etter en natt på hotell skulle vi bli fløyet inn til ørretparadiset. Oppleg-

På tynn is:
Undertegnede
er innforstått
med at han med
innholdet i artik-
kelen risikerer å
bli beskyldt for
å kaste stein i
glasshus. (Foto:
Pål Hedenstad)

Ja til fiskeprøve

Vi unner alle seriøse sportsfiskere gode fiskeopplevelser. Sportsfiske innbefatter imidlertid utrolig mye mer enn bare det å overliste fisken. Vår erfaring er at utbyttet av fisketuren blir langt større hvis man har kunnskap om det man driver med; ikke bare redskapen, men om fisken vi jakter, fiskens miljø og samspillet mellom ulike faktorer som påvirker fisken og fisket.

I Norge har vi en obligatorisk jegerprøve som må bestås for å få lov til å løse jegerkort. Den utviklingen i fisket og de holdninger mange har til fisket, aktualiserer etter vårt skjønne spørsmålet om et obligatorisk kurs/prøve for sportsfiskere.

Innholdet i et slikt kurs kan diskuteres, men burde som et minimum inneholde elementer som biologi, miljø, dyrevelferd, etikk, holdninger osv. Er tiden moden for å etablere et slikt obligatorisk kurs også i Norge?

get var proft. Guider og organisatorer hadde årevis med kompetanse og erfaring, og vi hadde referanser fra et titalls fiskere vi kjente godt og som alle var samstemte i at dette var det ræste de noensinne hadde vært med på.

Men det hjalp ikke med profesjonali- tet og erfaring da tåka fra Nordishavet la seg som et tykt teppe over hele Kola- halvøya den første natta vår på russisk jord. Midtveis i det fjerde døgnet på flyplassen i Murmansk bestemte vi oss for å returnere. Vi hadde fått maks TV ut av ventingen, men skulle det bli en episode måtte vi ha fisk, og tåka så ikke ut til forsvinne med det første.

VELLYKKET RETUR

Tilbake i Kirkenes var været klart og et helikopter tok oss dit vi skulle – til ei elv Lenth hadde fisket i i ti år, og som han kjente ut og inn. Men også her var det skjær i sjøen. Lav augustvannstand gjorde elva til en skygge av det Lenth hadde sett den som.

Døgnfluer og andre insekter av betydning var stort sett ferdig klekket for sesongen, men desperat leting etter sporadiske vak ga omsider det vi trengte: én fisk stor nok til å tenne gnisten hos Lenth, sær nok til ikke å gå opp på de første flytene, men sulten nok til omsi- der komme sigende opp fra bunnen og ta flua i det kameraet var halvveis inne i en zoom mot et tettere utsnitt.

SÅ KOM NEDTUREN

Dermed var dramaturgien på plass, og episoden ble en suksess. Nedturen var desto større for Lenth da han året etter fikk rapporten fra kompisen sin: Seks telltag lå langs breddene der de ti år på rad aldri hadde møtt en kjeft.

Den ene gjengen hadde med en bat- teridrevet VHS-spiller/skjerm og spolte fram og tilbake for å finne ut eksakt hvor Lenth tok fisken på halvannen kilo som var avgjørende for episoden vår. Det var liten tvil om hva som hadde ført dem dit, selv om helikopterpiloten på tro og ære hadde lovet å ikke si til noen hvor han fløy oss.

TØRRFLUELANDET

Etter å ha reist verden rundt på ør- retjakt ville Lenth og jeg vise at det var fullt mulig å få like flotte fisker og spek- takulære fiskescener på hjemmebane, som på de beste stedene i utlandet. Da vi for en gang skyld traff blink allerede

fra starten under opptakene i Vangrøfta, visste vi at dette smykket av en elv sto i fare for å bli nedrent av fiskekåte karer.

Vi bestemte oss for å holde fullstendig kjeft og kalte elva Skrukke-dalsrenna, innerst i Skrapdalen. Fiskeforumer & Facebook eller andre sosiale medier på Internett fantes ikke. Det var fem år til den første smart-telefonen kom på markedet. Flyfotodatabasen til «Norge i bilder» var ikke offentlig tilgjengelig, og elvas anonyme beliggenhet hadde gjort den ukjent og ubesøkt med unntak av en håndfull karer, som vokter om den som en juvel.

HEMMELIGHETEN SPRAKK IGJEN

Det holdt i litt over et år. Da la en lokal pokal ut de avslørende bildene på et nettsted for mer enn middels ivrige fluefiskere. Påfølgende sesong ble den lille bygda i Vangrøftdalen oversvømmet av SUV-er, gravalvorlige fluefiskere med tetsittende vadebukser og Simms-capser med lang brem.

Den rustne og hullete boksen hvor man la betalingskonvolutten for fiskekort måtte tømmes en gang i uka. Landhandleren gikk tom for snus hver fjerde dag. Folk satte opp telt og gjorde sitt fornødne der de fant det for godt, og til stadighet ble det rapportert om amper stemning ved breddene oppstrøms bygda – en bygd hvor ingen av dem som bodde ante noe som helst verken om fluefiske eller filmen.

Alt det sjarmerende ved fluefiske ble med ett ikke-eksisterende i den vakre sidedalen langt oppe i Østerdalen denne første sesongen etter at Skrukke-dalsrenna ble allemannseie. Fire år etter at trønderen blottla den bortgjemte perlen, ble den innlemmet i FishSpot: Sonedelt, fangstregulert og med et kortsalg begrenset til fire i døgnet. Fiskekortene i de beste ukene rives fortsatt vekk med det samme de legges ut for salg i slutten av februar.

REFLEKSJON

Ikke noe er tristere enn å komme fram til elva eller vannet du har hatt alene eller sammen med et lite knippe petri brødre og oppdage fremmede – karer som har skaffet informasjon om hemmeligheten via en tredjepart, en fjern informant som har brettet ut paradiset ditt og gjort det til allemannseie.

Etter at Svartkulps historie og fortref-

How many fish do you have to kill?

I kommentarspalten til en film på YouTube om store ørretfangster, mangler det ikke på ovasjoner fra entusiastiske følgere, men et par innlegg skiller seg ut og stiller kritiske spørsmål:

«How many fish do you have to kill for food? For me, two fish that big would be more than enough to eat. I think small lake like that can't sustain fishing like that for long».

Kommentaren reiser det åpenbare spørsmålet: Hva er hensikten med å ta med seg et stort antall stor, verdifull ørret ned fra et sårbart fjellvann der fisken ikke reproducerer og der hver eneste settefisk må bæres opp av frivillige? Men denne problemstillingen er aldri en del av de tankene filmeren og fiskeren gjør seg der han sitter i kveldssola og oppsummerer de fantastiske fangstene.

Verdifulle: I høyfjellsvann over 1400 moh. formerer ørreten seg svært sjelden. Bestandene er basert på settefisk båret opp mange hundre høydemeter av lokale ildsjeler.

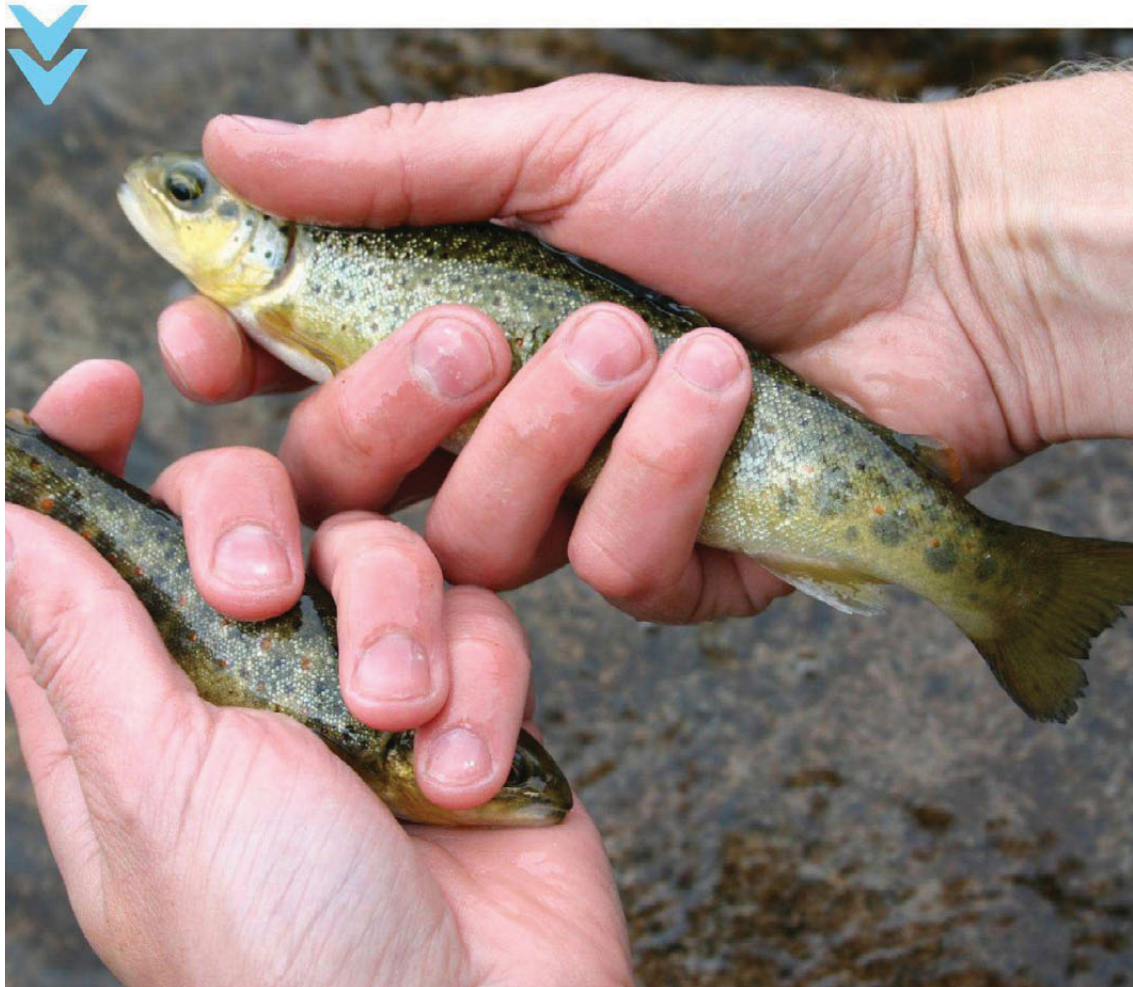
felighet ble fortalt i OFA-årboka, ble det lille tjernet aldri det samme, selv om rusket ga seg etter to sesonger da de nyankomne stort sett forlot tjernet fiskelause og skjønte at løpet var kjørt.

Skrukkedalsrenna er fortsatt like bra som den var, rent fiskemessig. Men for oss som fikk oppleve den uten noen form for reguleringer (og dagskort til kr 20,-) er den en skygge av det virkelige. Finnmarkselva til Lenth vet verken han eller jeg noe om. Vi har ikke vært der

siden vi blåste den sammen med Bård for mer enn 25 år siden.

Da vi ble formet som fiskere, var idealet den ensomme stangsvingeren som tålmodig leter, finner og holder kjeft. Han var i ett med naturen og moderat i sitt uttak. Det står i stor kontrast til dagens trend med å fange mest og størst og vise det fram til alle og enhver. Tiden er overmoden for å reflektere over hvor vi er på vei.

fiske@egmont.com

Tekst og foto:
Rasmus Ovesen

En ørret fastfrosset i tid

Regnet silte ned det meste av dagen, og kameraet hadde ikke vært særlig flittig i bruk. Det lå dypt nede i ryggsekken, godt beskyttet bak lag av membraner og regntrekk. Men så, idet regnet stilnet, kroket Martin en fin fisk. En livlig fisk som hoppet fri av vannet flere ganger. Jeg rev sekken av meg, gravde fram kameraet, og akkurat idet fisken brøt vannflaten for siste gang, klarte jeg å ta et lynraskt bilde. Fisken henger fortsatt fritt i luften på bildet – over elvens rislende vann – men i virkeligheten er den ferdigkjempet, landet, avkroket og gjenutsatt. Den lever sitt stille liv i elvens flyktige vannmasser – en uforståelig erfaring rikere, men med livet i behold.

JANNE (17) HAR FISKET SIDEN HUN VAR EN NEVE STOR

Det ligger i blodet

Tekst og foto:
Atle Skjelde

Janne Johnsen Iversen jakter og fisker, kalenderen rundt. – Når jeg fisker, lever jeg i nuet, sier hun og smiler.

Midten av august i hardangerelva Eio:

– Start der oppe, du.

Arne Iversen peker oppover Langhølen med stangtuppen. Forklarer dattera Janne at der oppe kan både laks og sjøaure stå like utenfor noen digre elvesteiner.

Å komme seg i kasteposisjon skal vise seg å bli noe av en utfordring for

17-åringen, der hun sklir av gårde på storsteinet og sleip elvebunn med sin 12,6 fot lange fluestang i klasse 6–7.

Til slutt må jentungen krype over flere store steiner før hun kan si seg ferdig med hindringene.

– Sikker på det var her du mente, pappa? roper hun bleik om nebbet.

**Kveldens
første: Janne
gjenutsetter den
første tertten.**

– Ja da!

Dermed drar Janne flyt/hover/
intermediate-lina fra snella og legger
en knøttliten sunray i strømvirvlene
foran seg.

FRESER OVER ELVA

På det første, korte speykastet – uten
skytelina ute – skriker hun til:

– Pappa, den sitter!

**Skummelt:
Sikker på det var
her du mente jeg
skulle starte?**

Pappa er nok ikke like fornøyd. Han fisket over samme hølen uten napp

Fisken tar sats og freser over til motsatt side av elva. Terten (smålaks) på rundt to kilo tverrsnur flere ganger ved håvkanten, før Arne kan ta villstyringen nærmere i øyesyn.

Etter en kort pause, er tenåringen i gang igjen. Nå ved brekket av hølen.

Arne har allerede fisket over, uten å kjenne det grann. Helt bakerst på brekket, der vannet skyter fart, tar tert nummer to flua.

Som den forrige tertten, jager også denne over til motsatt side av elva, inkludert hopp og sprett, før fisken ender i de gummierte håvmaskene. Første turen over hølen resulterer i to terter for vossajenta.

FRA GUMMIBEIN TIL SUNRAY

Laksen i vassdraget er fredet. Fiskene gjenutsettes, men hvilken start på kveldsøkta.

– Pappa er nok ikke like fornøyd. Han fisket over samme hølen uten napp, ler jenta som også binder egne fluer.

For et par år siden var det selv-bundne gummibeinfluer som hadde favorittstempleet, får vi opplyst. I år er det ei tre centimeter lang og enkel sunray-tube som har vist seg å funke aller best.

– Flua er tynt dresset med ekornhale som undervinge og rev som overvinge. Noen sesonger er det ett spesielt fluemønster som fisker bra. Året etter kan det være et annet mønster som produserer fisk.

HEMMELIG WOBBLER

Så langt i sommer har Janne jaktet laks og sjøaure i rundt 25 døgn sammen med sitt faderlige opphav. Fiskeaturene har handlet om dorgefiske fra kano etter sjøauren i Granvinsvatnet, samt sjøaurefiske i Eio og laksefiske i Gaula.

Sesongens største sjøaure ble kroket i Granvinsvatnet i juni og veide smått imponerende 4,2 kilo, men jenta nekter plent å svare på hvilken wobbler hun dorget med.

– Nei, det er en hemmelighet. Wobb-

Klappet og klart: Nattøkta kan starte.

lertypen er ikke lenger å oppdrive i Norge. Jeg søkte etter wobblerne på nett og kjøpte et rikt utvalg fra en butikk i Litauen.

Janne har fisket så lenge hun kan huske. Hør bare: Som femåring dorgfisket hun en tokilos fjellaure i Skiftesjøen på Hardangervidda, og som tiåring landet hun sin første sluklaks på Krogstadvaldet i Gaula. En blankfisk på fem kilo.

LEVER I NUET

Og apropos Krogstadvaldet: I sommer mistet fiskeentusiasten fra Voss en stor-

laks på valdet. Ruggen slo seg av etter et voldsomt plask.

– Jeg liker meg veldig godt her i Eio, som er ei mer intim elv enn Gaula og kan by på sjøaure av den grovvokste sorten. Å fiske Forsjordio i Vefsna for et par år siden, var også en fantastisk opplevelse. Fiskeforholdene var elendige, men vi klarte likevel å lure noen sjøaurer og en smålaks.

På spørsmål om hva som appellerer med å trekke i vadebuksene, er ikke jenta vond å be: Det finnes ingen bedre form for avkobling, svarer hun raskt.

– Når jeg fisker, lever jeg i nuet og

koser meg. Og så er jeg heldigvis en tålmodig sjel og like blid, selv om jeg ikke skulle få fisk.

JAKT- OG FISKEDILLA

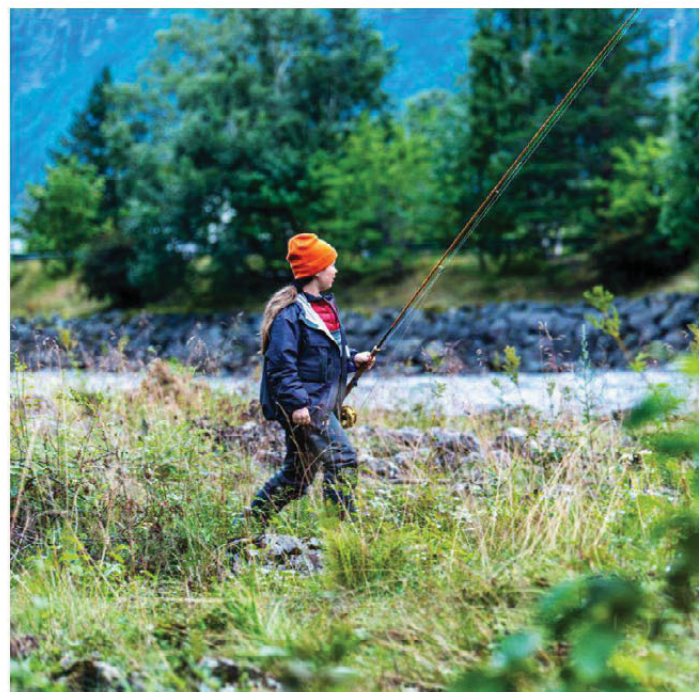
Det er naturlig nok pappa Arne, en svært erfaren laksefisker og storviltjeger, som er årsaken til at Janne har fått den alvorligste versjonen av jakt- og fiskedilla. Jenta har omfavnet livsstilen til fulle.

– Jeg har felt hjort og skutt flere rever på åtejakt, forteller jenta som velger å holde en knapp på brølejakta som favorittjaktform.

Det mørkner. To blad Iversen drar oppover elva til nattfiskeplassen Soget ved utløpet av Eidfjordvatnet. Jenta innrømmer det kan bli vanskelig å holde seg våken natta igjennom hvis nappene uteblir.

– Grålysninga er beste fisketidspunkt, så jeg får prøve å holde ut. I år fyller forresten pappa 60 år og jeg 18. Du skal ikke se bort ifra at det blir en drømme-fisketur til sommeren for å feire begivenhetene, sier hun og blunker lurt.

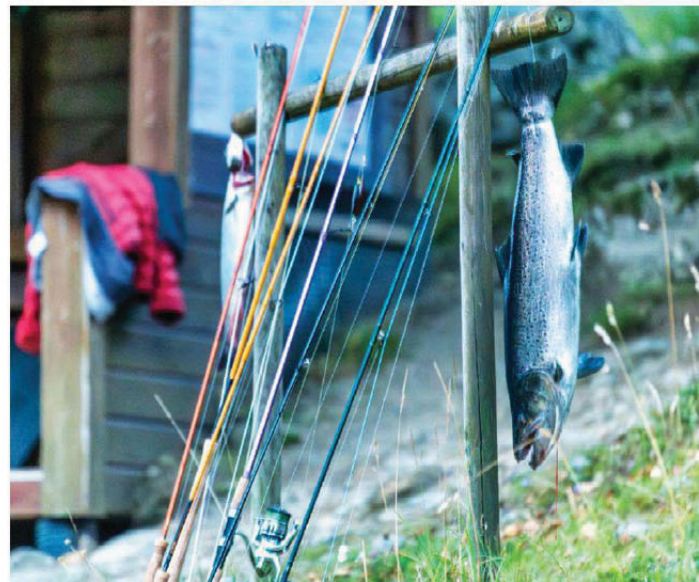
fiske@egmont.com

Ivrig: Janne Johnsen Iversen gjør sin entré ved Langhølen i elva Eio.

Gode råd: – Start der oppe du, sier pappa Arne.

Dagen derpå: Resultatet etter nattas begivenheter.

Grønt, blått og grått:
Landskapet veksler fort
mellom frodig og karrig i
nasjonalparken.

Værskiftet trigget ørreten

Lomsdal-Visten nasjonalpark, den bortgjemte villmarken sør på Helgeland, huser flere flotte ørretvann, men det måtte et værskifte til før ørreten bet.

Tekst og foto:
Lars Eriksen

Det går ikke lang tid før svetten siler i de bratte liene opp fra Tosbotn. Jeg har gått her før, men blir alltid overrasket over hvor uveisom veien til fjells faktisk er. Forbi Bjørnstokkvatnan blir sporene etter folk stadig mindre synlige, og etter hvert blir stien vanskelig å se. Det er lummert denne julidagen, og jeg blir dyvåt selv om det ikke regner.

Vel oppe i dalen, der en fjellrygg reiser seg og markerer et skille mot det flattere landet bak, ønskes jeg velkommen av en avkjølende bris. Det er ikke vanskelig å forstå forfatteren Arvid Svelis betegnelse om dette landet som bortgjemt. Å klyve over denne ryggen under Breivasstinden gir følelsen av å oppdage noe hemmelig og storslagent, som en portal til urtiden der fjellene ligger urørt slik de har gjort i tusenvis

av år. Herfra er det milevis med uberørt villmark som strekker seg ut til fjordarmene på Helgeland og nordover mot Mosjøen.

KREVENDE TERRENG

Stien opp fra Tosbotn er kun én av mange innfallsporter til dette fjellriket. Felles er at de alle krever sitt. I hvert fall om man ønsker å komme seg inn til de indre områdene. Kun i de ytre grensedelene av nasjonalparken finnes mildere terreng, som for eksempel i Stavvassdalen, Skjørlegda eller inn mot Lomsdalen fra Storbørja.

Uansett hvordan man vrir og vender på det, vil en tur dypere innover disse fjellene være best egnet for viderekomne. Det finnes få stier, sparsomt med varder og terrenget er særdeles lunefullt. Et godt kart viser deg hvor

Formidabelt fiskebett: En formiddag før regnet satte inn, sto kilosfiskene i kø.

tett det er mellom høydekurvene, men enhver som har vandret her kan skrive under på at kløfter, urer og blankskurte fjellsider byr på store utfordringer som ikke kan forutsees av noe kart.

På min første tur til området for noen år siden, havnet jeg utpå et glatt fjellparti i Vistfjellan innenfor Skjørlegda. Tåka hadde kommet sigende og det syntes etter hvert som jeg var fanget i en skrent der det var like vrient å komme seg opp som ned. Uten særlig sikt, men med kartet til hjelp, ble løsningen å åle seg på baken sakte nedover. En god halvtime tok det å manøvrere seg i sikkerhet nede ved bredden av et vann.

Det ble mitt første møte med de indre delene av Lomsdal-Visten, og selv med såre hender og oppreven buksebak gjorde disse fjellene et uutslettelig positivt inntrykk på meg.

KONTRASTFYLT VANDRING

Det tøffe landskapet til tross, belønningen for dem som drister seg inn mellom fjellsider, kløfter og juv er desto større, og det er de store forskjellene som gjør Lomsdal-Visten så spennende. Dalførene med fjellurskog er som små oaser i et ellers gråsprengt og karrig landskap. Her finner man såkalt boreal regnskog, en fuktig, særpreget trollskog der store graner står dekket med lav.

Videre, noen høydemeter oppover, finnes den krokete bjørkeskogen med frodig, midjehøyt gress før man treffer på de bratte, granittpregende fjellsidene som leder opp mot stedvis flatere og nakent høyfjell. Her og der skyter karakteristiske tinder opp imot 1400 meter over havet og gir spektakulære utsiktspunkter for dem som drister seg til å klyve oppetter fjellryggene.

TAK OVER HODET

Rundturen jeg hadde planlagt denne gangen skulle for det meste gå gjennom områder jeg allerede kjente til, og det var et mål å få gjenoppleve alle de nevnte naturtypene. Det lå ikke an til at været skulle spille på lag, og værmeldingen som viste helgardering hele uken stemte relativt bra. Regn og tåke ble avløst av opphold og sol flere ganger i døgnet og bidro til en ytterlige kontrastfylt opplevelse.

Det var for så vidt ikke så ille med litt skiftende sommervær, men perioden da vinden tiltok og det blåste hatter og høy i halvannet døgn, var en selsom

Tidlig morgen i Lomsdalen: Søkkvått føre på vei til den åpne koia langs Lomsdalselva.

En pust i bakken: Det er ikke lett å finne ly i høyfjellet.

Heftig nedstigning: Det gjelder å velge rute med omhu for ikke å gå seg fast.

Lønn for strevet: Etter tunge klatreetapper åpenbarer utsikten seg i alle himmelretninger.

opplevelse. Man blir fort sliten i hodet når en uavlatelig kuling hamrer i ørene. Når solen etter varmer og vinden løyer, er imidlertid alt glemt, og i ettertid er ofte de strevsomme øyeblikkene de mest minnerike.

Nasjonalparken er lite tilrettelagt og det er en av kvalitetene som lokker meg hit gang på gang. Landskapets urørte preg gir store naturopplevelser, og det er langt mellom hver gang man møter folk. Det finnes derimot enkelte områder der man kan støte på mer trafikk, og her finnes også noen enkle, åpne koier som kan brukes fritt av turfolk.

Det er kjærkomment å kunne komme under tak for å tørke klær og fyre seg varm dersom værgudene slår seg vrang. Hyttebøkene vitner om at husværene er mye brukt i høysesongen og det er store sjanser for at noen har kommet deg i forkjøpet. Selv var jeg heldig og kom til en ledig tømmerkoie i Lomsdalen etter at flere kraftige regnbyger hadde gjort meg våt til skinnet. Det ble en god natts søvn i en varm køyeseng før jeg kunne fortsette innover villmarka med tørt tøy og friskt mot.

Det finnes også en eksotisk overnattingsmulighet i en restaurert torvgamme øst for Nedre Breivatnet ovenfor Lomsdalen. Fra gammelt av var plassen brukt av reingjetere, og gammen har blitt utbedret i flere omganger av lokale ildsjeler. Her er det ildsted og overnattingsplass til to eller flere dersom man tåler å ligge litt trangt. Selv hadde jeg en natt her på slutten av turen og fikk kjenne på hvordan de gamle gjetterne må ha hatt det en gang i fortiden.

FLAKS OG UFLAKS

Lomsdal-Visten er ikke særlig omtalt som fiskedestinasjon, og det kan være mange grunner til det. Områdets utilgjengelighet kan ha bidratt til at folk gjennom historien ikke har satt ut og spredd fisk i særlig omfang slik det ellers har blitt gjort over store deler av landet. Etter min erfaring er sannsynligvis flere av de høyereliggende og bortgjemte vannene fisketomme, men her må jeg ta forbehold om at jeg kan ta feil. Ofte framstår slike vann som livløse selv om de har en bestand av ørret eller røye. Det kreves i mange tilfeller dagevis med fiske før man treffer på en slik sky skapning i lite produktive og glassklare høyfjellsvann.

En annen grunn kan være at mange steder i nasjonalparken preges av

særdeles mye og småfallen fisk. Jeg har kommet over flere slike vann der ørreten har tusen brødre. Særlig gjelder dette i dalførene der det er frodig og produktivt, i kombinasjon med gode gytemuligheter.

Når det er sagt, finnes det også fantastiske ørretvann i Lomsdal-Visten, og jeg har oppdaget noen virkelige perler der sjansene for storfangst er gode. På turen var jeg ved flere anledninger i kontakt med storfisk med mer eller mindre heldig utfall. En formiddag sto jeg ved en av mine favorittplasser i hjørnet av et større vann og kastet med sluk.

VÆRSKIFTE BETYR NAPP

Inne i en bukt, der flere elveløp skjærer gjennom tett bjørkeskog og danner mange små utos, har jeg fått fin ørret hver gang jeg har forsøkt lykken her. Været hadde vært rolig og fint gjennom morgentimene, men det hadde ikke vært noe fart i fisken. Nå presset tunge regnskyer seg på fra sørøst og værendringen dirret i lufta. Som jeg også har opplevd flere ganger før, trigget dette værskiftet fisken til å bite.

Den påfølgende timen krocket jeg

flere flotte ørreter mellom fem hekto og kiloen. De fleste fikk friheten tilbake da jeg ikke hadde mulighet til verken å spise eller lagre slike mengder. I det regnet for alvor begynte å tilta, kjente jeg et massivt hogg langt der ute. Jeg hadde latt sluken synke helt til bunns og akkurat begynt en rykkvis innsveiv da fisken tok. Dette var en merkbart større fisk og etter et par lengre utras ble den stående rolig som en torsk og stange tungt.

En god stund sto jeg slik og jobbet med fisken før det gikk opp for meg at den hadde gått seg fast i den steinete bunnen. Det verst tenkelige scenarioet når man kjører storfisk er nettopp dette, og man skal være særdeles heldig om fisken kommer på land etter noe slikt. Etter hvert måtte jeg bare innse at jeg nok ikke kom til å løsne storfisken fra floka og snøret måtte rykes. Jeg håper at den fikk svømme videre og at sluken den hadde i munnviken vil løsne og ruste bort der ute i dypet et sted.

RIK PÅ KULTURMINNER

Det er funnet spor etter folk tilbake til eldre steinalder i Lomsdal-Visten, og det

Overnattingsplass med historisk sus: En tradisjonell sørsamisk torvgamme står åpen for fjellvandrere.

Lomsdal-Visten nasjonalpark

Sørsamisk navn:

Njaarken varjelimmedajve

Opprettet: 2009

Areal: 1102 km²

Verneområdet strekker seg over kommunene Brønnøy, Grane, Vefsn og Vevelstad i Nordland fylke.

Lesetips

● Arvid Sveli: «Det gjemte landet» (1980)

● Marius Nergård Pettersen: «Lomsdal-Visten, Det gjemte landets villmark» (2011)

● Randulf Valle og Marius Nergård Pettersen: «Norges beste villmarksturer» (2023)

er en mangfoldig historie som har utspilt seg fra tidlige jeger- og sakersamfunn til samenes nomadiske reindrift og videre til utviklingen av jordbruk i fjordarmene og på skrinne fjellgårder fra 1600-tallet. Fortsatt finnes restene etter noen av gårdene som gradvis ble fraflyttet utover 1900-tallet, blant annet innerst i selve Lomsdalen, der det engang har stått hele 16 bygninger.

Nyere historie i dette storslåtte naturområdet gir også grunnlag for ettertanke. Helt fra første verdenskrig og framover har det pågått en kamp mellom utbyggingsinteresser og naturvernere. Områdets vannsystemer har utvilsomt et stort potensial for kraftutbygging og det ble i sin tid gjort utredninger og lagt store planer for oppdemninger, tunneler og veier langt inn i fjellene. Jeg priser meg lykkelig for at verneinteressene har seiret og at nasjonalparken omsider ble opprettet i 2009, slik at disse fjellene, dalene og fjordarmene fortsatt kan være en kilde til rekreasjon og naturopplevelser for framtidige generasjoner.

Da jeg på siste dag klyver tilbake over ryggen under Breivasstinden, snur jeg meg tilbake og sender en ektefølt takk til alle som har stått på barrikadene og jobbet hardt for å sikre bevaringen av disse unike naturverdiene. Lomsdal-Visten har utvilsomt satt sine spor i mitt sinn.

fiske@egmont.com

To fluer i én smekk

Tekst og foto:
Runar Warhuus
rwarhuus@online.no

Nei, ikke to forskjellige fluer, men én og samme flue som kan illudere ulike byttedyr etter måten den fiskes på. Noen utgaver av Teeny Nymph kan ha slike egenskaper.

På ørretfiske i East Lake i Oregon i mai 1962 ble Jim Teeny uten fisk da han fisket på stor ørret som cruiset langs land. Hjemme igjen bandt han noen nye fluer og viste dem til sin far, som sa: - De er pene, men jeg tror ikke du får fisk på dem. Hvorfor ikke binde noe stygt?

Jim syntes ringneck fasan halefjær så passe rufsete ut og begynte å leke med dem. Han klippet av en bunt med fjærstråler, festet rotenden av bunten bakerst på krokskafte og surret den fremover til hodet. Men der var tupene til overs. Istedenfor å klippe dem av, vendte han dem ned til undersiden av krokskafte og festet dem slik at de pekte litt bakover som ben eller hackle. En krok, en bunt fjærstråler og tråd. Det var alt. Til å begynne med.

Flua så helt merkelig ut, men han bandt opp et titalls og testet dem dagen etter. Som i de fleste slike historier, ble det suksess fra første kast. Først til ørret, senere også til steelhead (anadrom regnbueørret) og mange andre arter i fersk- og saltvann.

TO FLUER I ÉN

Det som fanget min interesse for mønsteret, var de åpenbare hydrodynamiske egenskapene - vannets innvirkning på hvordan den fisker ut fra måten den fiskes på. Her er den ganske spesiell selv om mønsteret er svært enkelt - eller kanskje nettopp fordi den er så renskåret.

Fisket mer eller mindre fridrift vil den drive med krokspissen ned og ben/hackle som på en drivende nymfe. Men med litt vannhastighet som ved nedstrøms sving, kan flua snu seg og fiske med krokspissen opp, og fjærtuppene se ut som vingen på en våtflue eller svømmende nymfe. (Se forklaring og forutsetninger i bildetekstene.)

Jeg har ikke funnet noe om dette i litteraturen eller på nettet så jeg sjekket med erfarne fiskere. Ingen kjente til dette, selv ikke Jim Teeny.

VAREMERKEREGISTRERT

Teeny Nymph har vært ansett som det eneste fluemønsteret i historien som er blitt patentert. Jeg har ikke funnet spor av dette verken i AI-programmene jeg bruker, på Google Patent eller i USPTO. Men Teeny Nymph ble varemerkerregistrert i USA i 1982. Denne er nå utløpt.

TEENY NYMPH #8

Krok: #8 var den opprinnelige krokstørrelsen, her Mustad Heritage wet

Tråd: Her klassiske Danville Flymaster 6/0 sort

Kropp og ben/hackle: Originalt ringneck fasan hale, her gullfasan

Originalt hadde ikke nymfen ribbing, men i dag er ribbing av kobbertråd mye brukt, som her. Jeg har fraveket originalmetoden ved å bruke en sparsom bunt til kroppen og lagt til en liten bunt tupper for et proporsjonalt hackle.

TEENY NYMPH #8 I SAKTESTRØMMENDE TESTTANK

I mer eller mindre fri drift vil flua drive med krokspissen ned og fjærtuppene illudere insektbein på en god måte.

Med en viss hastighet gjennom vannet, slik som ved nedstrøms sving, forvandler strømmen flua til en slags våtflue med vinge. Posisjonen i vannet bestemmes i stor grad av forholdet mellom motstandssentrum og vekttyngdepunktet. Motstandssentrum kan du anslå til å ligge midt i fluas masse sett forfra, og vekt-

tyngdepunktet til å ligge mellom krokspissen og skaftet.

Motstandssentrum og vekttyngdepunkt må ligge på linje i bevegelsesretningen for at flua skal være i balanse, og det gjør de bare nå krokspissen peker opp. Her er hastigheten litt for lav til at flua er helt i balanse. Prinsippet brukes vanligvis til å unngå bunnapp og kamuflere krokspissen, her også til å «forvandle» flua fra nymfe til en slags våtflue.

TEENY NYMPH #4

Originalstørrelsen ble etter hvert supplert med en større i #4 og da med to runder med fjærstråler og tupper vendt ned under krokskaf-tet.

Versjoner med haler som skulle etterligne igler og utgaver med re-flekterende materialer, finnes også.

TEENY NYMPH #4 I SAKTESTRØMMENDE TESTTANK

Se bildeteksten over. Andre forhold som påvirker fluas aksjon er krokøyets form og fortomsknuten, og hvor fyldig hacklet er. Begge disse fluene vil svømme med krokspissen opp også med for eksempel Dobbel Turle-knute.

ØRRETLYKKE i fjellrevens rike

Det er ikke alle forunt å kunne dra til Børgefjell midt i arbeidsuka. Den spontane fisketuren etter store og sølvblanke ørreter i fjellrevens rike endte med suksess.

Vi var i slutten av august, den beste tida for å fiske etter ørret i de høyereliggende vannene i Børgefjell nasjonalpark. Midt i de vanlige dødeliges arbeidsuke var det meldt sol, nesten vindstille og 17 grader. Anne Karen hadde akkurat sluttet i lærerjobben, vi jobbet begge i eget firma og hadde en unik frihet. Vi hadde vært heldige og fått ordnet barnepass i to dager, midt i uka. Dermed fikk vi muligheten til å utnytte det gode værvinduet og dra på en spontan fisketur til Børgefjell. Til et område vi aldri hadde vært, men som vi i mange år har snakket om å besøke.

Tekst og foto:
**Christer
Rognerud**

STORE OG LUNEFULLE

For en god del år siden hadde jeg fått tips av noen bekjente om godt ørretfiske i Austre Måsskardvatnet. De fortalte at dette vannet skulle huse store ørreter av fantastisk kvalitet. At på dette fjellvannet kan en få ørreter på to til tre kilo, og enda større. Fjellvannet er imidlertid kjent for å være en lunefull fiskeperle. Ikke så rart, da det ligger 912 moh., i foten av dronninga av Børgefjell, Kvigtinden, som ruver 1699 moh.

Med lett sekk, fiskestang og telt gjorde vi oss klare til en snartur til den spennende fiskeperlen, midt i hjertet av nasjonalparken. Fra en av hovedinnfallsporene i Børgefjell, Simskardet, fulgte vi stien langs Simskardelva. En

Storfisk i ville omgivelser:
Undertegnende med en smellfeit børgefjellørret på 1,4 kilo, tatt på bunnmeite med meitemark i Austre Måsskardvatnet.

**Herlige
Borgefjell**

Fisketips

På de lavereliggende vannene i Børgefjell starter sommersesongen fra midten av juli. På de høyereliggende fjellvannene kan isen ligge til langt ut i juli. Min erfaring er at overgangen august/september ofte gir best fiske på disse vannene.

Slukfiske fra land fungerer bra i Børgefjell. Det anbefales langtkastende sluker på 12–22 gram i fargene sølv/blå, kobber/rød og svart/gul. Tilpass innsveivingsfart til temperaturen i vannet, og husk rykkvis innsveiving/spinnstopp. Bunnmeite, eller aktivt fiske med meitemark, er svært effektivt.

lettgått og godt tilrettelagt sti med klopping og hengebru.

BISSEGGSKARDET

Balto, vår gordonsetter, trippet med lette bein og kløv på de brede treplanke. Etter 3,5 kilometer kom vi til Simskardhytta, en av få utleiehytter i Børgefjell. En del av hytta står alltid åpen. I denne delen er det benker og en vedovn, så her er det mulig å søke ly og varme ved dårlig vær. På trappa tok vi en god drikkepause og sjekket kartet, før vi fortsatte videre. Derfra fulgte vi en delvis synlig sti, før vi måtte finne veien selv opp gjennom Bisseggs-kardet.

Den våte sommeren i Nordland hadde satt spor. Myrene var fulle av vann, og beina føltes ekstra tunge i de sugende fjellmyrene. Store og saftige multer ga kjærkomment energitilskudd både for oss og den firbeinte.

Vi fulgte nordsida av Bisseggselva opp gjennom Bisseggs-kardet. Innerst i dalen ble våte myrer og høye bjørkekratt byttet ut med fast underlag, lyng og berg. Da vi nærmet oss Måsskardvatna, og den hjemmebakke kringla ble tatt fram, steg stemningen flere hakk.

Fra Bisseggs-kardet ventet den første bratte stigningen opp mot Vestre Måsskardvatnet. Elva som munner ut fra vannet var breddfull, og vi krysset den på det bredeste og grunneste partiet. Friskt fjellvann fyltes i drikkeflaskene, før vi fortsatte langs sørsida av vannet.

Nydelig leirplass: Vi fant en nydelig leirplass på ei tørr og fin gresslette i østenden av Austre Måsskardvatnet. Her nytes sprellende fersk ørret til frokost.

Terrenget vekslet mellom store steiner, gressletter og morener. Før vi til slutt kunne skimte vårt utvalgte fiskevann i øst, og min barnlige fiskeiver ble vekket til live igjen.

TOPPTUR VS. FISKE

Kvigtinden, som vi tidligere har studert på avstand fra Børgefjellplatået og som helst gjemmer seg i tett skydekke, badet i sol. Det var nesten helst vindstille. Anne Karen som kommer fra Voss og liker å gå på toppstur, foreslo at vi skulle benytte oss av de fine forholdene og bestige dronninga av Børgefjell. Jeg

var tankefull, men kalkulerte med at vi rakk ned til kveldsbettet, og lot meg dermed overtale.

Vi la igjen sekkene i Måsskarddalen og startet oppstigningen mot den ruvende toppen. Måsskardfjellet (1536 moh.) fulgte oss på høyre hånd, mens vi rundet den første breen. Kroppene kjentes straks litt lettere uten sekk, kun med nødvendig oppakning i hundekløven. Med én fot i Grane kommune og den andre i Hattfjelldal, skimtet vi toppvarden i det fjerne.

I øst stupte fjellet ned i Kvigtindbreen, med bresprekker og glinsende gråblå is. Vi holdt oss på betryggende avstand, og de luftige partiene kunne lett forseres, med eller uten høydeskrekk. Brått var varden mye nærmere. Det var vindstille og nesten skyfri himmel 1699 meter over havet.

«Ørreten våknet til liv, og raste ut med 10 til 15 meter snøre.

Mot sør skimtet vi enden av Store Namsvatnet. Mot nord-nordøst lå Vestre og Austre Tiplingen. Østover så vi utover det relativt flate høyfjellsområdet på Børgefjellplatået med en mengde større og mindre vann, elver og bekker. Vi mimret over gamle fisketurer og fant nye turmål i det ville landskapet.

NYDELIG LEIRPLOSS

Vi kikket på klokka. Augustmørket kom fort snikende, og det var på tide å gå ned. Vel nede fra toppen, ruslet vi de siste tre kilometerne til sør-østenden av Austre Måsskardvatnet. Vi slo leir på ei stor gresslette nede ved vannkanten. Finere leirplass skal du lete lenge etter. Etter en kjapp matbit, rigget vi klar slukstengene. Vi drømte om sølvblank borgefjellørret til frokost neste dag.

Vannet var krystallklart. Vi fisket oss

bortover, nordover langs sandstranda. Det var ingen aktivitet å se i overflata. Anne Karen og jeg lot sluken synke ned mot bunnen, før vi fisket sluken med innlagte spinnstopp mot land. Det var ikke tegn til liv i vannet, men motivasjonen var likevel stor, da vi visste hvilke rugger som gjemte seg under vannoverflata.

Med godt mot fisket vi oss videre mot en spennende tange, som stakk litt ut i vannet. Her fikk jeg skikkelig trua. Til tross for iherdig innsats og mange slukbytter den siste timen før det mørknet, måtte vi rusle tomhendt tilbake til campen.

EN UVENTET GJEST

Jeg hadde ikke gitt opp håpet om fersk ørret til frokost, og rigget klar tre fiskestenger for bunnmeite og nattutsett.

Slukfiske: Anne Karen gjorde utallige kast med diverse sluker, men ørreten i Austre Måsskardvatnet lot seg ikke friste.

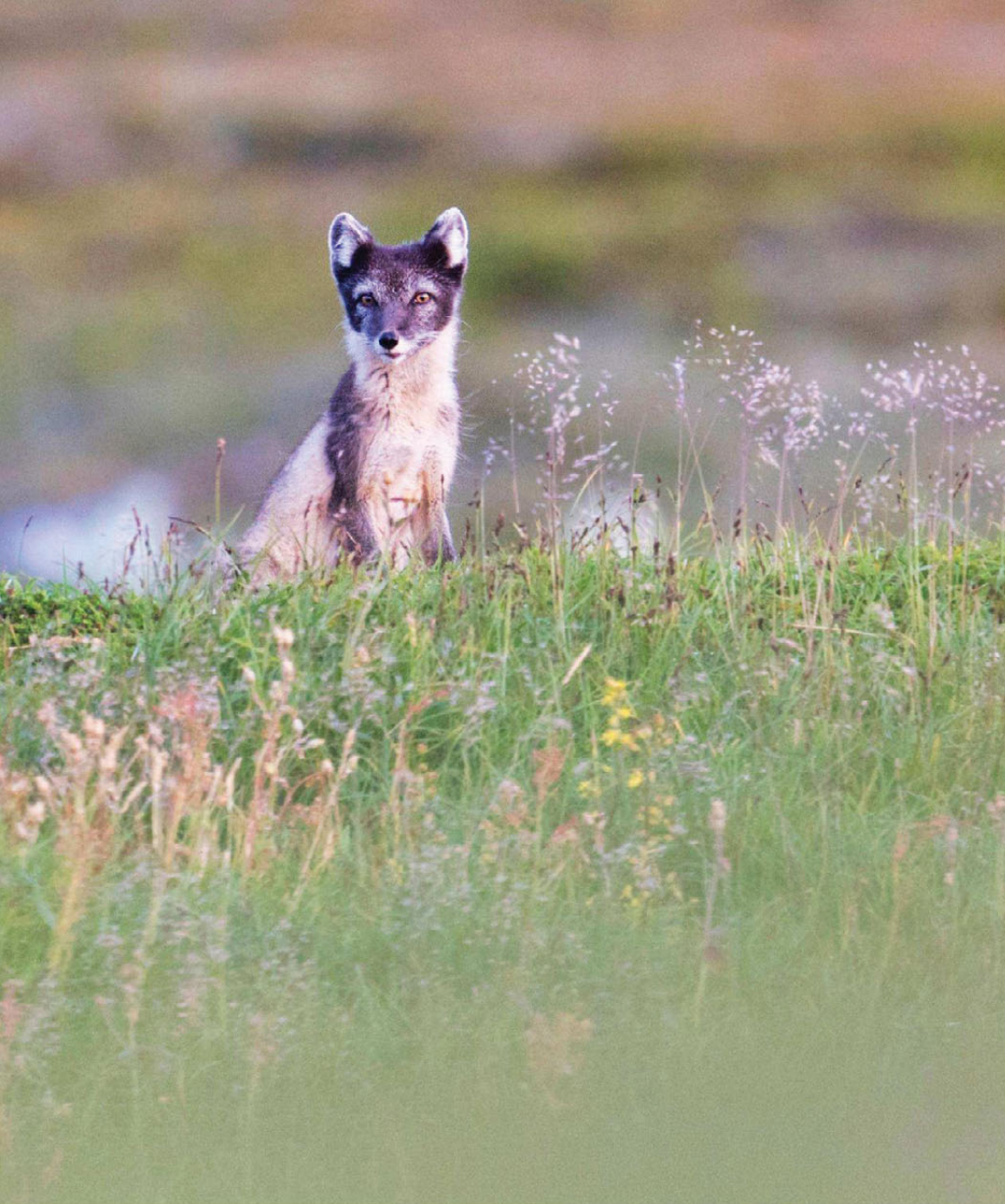
Rødt gull: Ørreten i Børgefjell er kjent for det ildrøde fiskekjøttet. Denne var intet unntak!

Helt topp: Anne Karen overbeviste undertegnende om å utnytte de fine forholdene og bestige Kvigtinden, før kveldsbettet på Austre Måsskardvatnet. Kveldsbettet innfridde ikke, men det gjorde dronninga av Børgefjell.

Slangebly i enden av fiskesnøret, med markoppheeng en meter ovenfor blyet. Dette for at marken skulle henge fritt og synlig like ovenfor bunnen. Vi satte ut ei stang på grunna, rett bortenfor teltet og to fiskestenger ved tangen. Jeg strammet opp snørene, presset bunndelene på stengene godt ned i bakken og justerte bremsen på snellene.

Anne Karen bød på nytrukket te og ostesmørbrød da jeg kom tilbake. Kvelden var uvanlig varm og mild, årstiden tatt i betraktning. Vi nøt siste rest av kvelden med en varm kopp te

under stjernehimmelen, før vi krøp ned i soveposene.

Rett før vi var i ferd med å sovne, hørte vi plutselig en velkjent bjeffing. En bjeffing vi sist hørte i Blåfjella – langt inne i fjellet i Lierne. Anne Karen sperret opp øynene. Plutselig hørte vi et par bjeff til. Like utenfor teltet vårt. Bjeffingen fra en fjellrev som varsler flokken om at det er fremmede på besøk. Jeg snek hodet ut av teltet, men det var for mørkt til å se fjellreven. Vi hørte et par bjeff til, før stillheten vendte tilbake en kort stund. Før vi til slutt ble vekket igjen av ugjestmilde ras fra breen.

ØRRETJUBEL FØR FROKOST

Tidlig neste morgen sto jeg opp for å sjekke nattutsettene. Jeg la merke til at snøret var slakt på stanga rett bortenfor

teltet. Jeg sveivet spent inn, men det viste seg at snøret var revet tvers av, noen meter ovenfor markopphenget. Kjedelig, men samtidig et tegn på at ørreten var bitevillig.

På den neste stanga var marken urørt. Det begynte spøke for fersk ørret til frokost, tenkte jeg, da jeg gikk bort for å sjekke den siste stanga. Snøret var stramt og hadde flyttet seg 45 grader ut

Vakker og sårbar: Børgefjell er det viktigste leveområdet for den kritisk truede fjellreven. Vi var heldige og fikk høre den like ved teltet.

til siden. Jeg lirket ivrig bunndelen på stanga opp av bakken. Løftet stangtuppen og strammet opp snøret. Ørreten våknet til liv, og raste ut med 10 til 15 meter snøre. Jeg skjønte straks at dette var en skikkelig rugg, som nylig hadde gått på.

Jeg hadde ikke med håven og turte ikke annet enn å la fisken slite seg helt ut, før jeg sveivet den inn i steinene ved land. Fem meter fra land skimtet jeg den solvblanke ruggen. Ørreten skled utmattet inn mot land. Med et fast grep rundt gjellene kunne jeg løfte den feite fisken opp av vannet og trygt på land, og jeg kunne endelig slippe jubelen løs. En flott Børgefjellørret på 1,4 kilo.

Før jeg fornøyd gikk tilbake til leiren med fangsten, tredde jeg på tre nye sprellende markklyser og kastet ut igjen. Anne Karen hadde tydeligvis hørt jubelropet og kom imot meg for å ta fangsten i nærmere øyesyn. Ørreten ble behørig fotografert, før den ble filetert og gjort klar for frokost. De delikate og knallrøde ørretfiletene sprellet nærmest i smøret i stekepanna. Fløyelsmykt ørretkjøtt, krydret med salt og pepper, ble nytt på ei brødskeiv med majones. Enkelt, men fantastisk godt.

PRIVILEGERTE

Etter en nydelig frokost i hjertet av Børgefjell, var vi klare for ei ny fiskeøkt. Markutsettet var urørt, men trua var på topp etter dagens fangst. Anne Karen sverget til ei 18 grams blank og blå holografisk møresild, men jeg prøvde aktivt fiske med en blank skjesluk med ei fristende markklyse bak, som ble fisket sakte inn langs bunnen.

Etter et par timers fiske, uten et eneste napp, måtte vi begynne å tenke på hjemturen. Det var vemodig, men hverdagens forpliktelser ventet på oss. Vi var tross alt privilegerte som kunne ta oss et spontant fiskedøgn til Børgefjell.

Steinene over Måsskardelva kjentes

Gode fiskevann

I den nordlige delen vil jeg trekke fram Legdvatnet og Øvre Båttjønnna, små idylliske fjellvann med krystallklart vann. En drøm for enhver sportsfisker, ikke minst for fluefiskeren. I hjertet av nasjonalparken ligger Store-Kjukkeltvatnet. Vannet huser ørret i alle størrelser, og på sørvestsiden ligger det flere små og spennende vann som kan by på store overraskelser. I den sørlige delen anbefaler jeg Gaukarvatnet, et av vannene der fisken har rødest kjøtt i Børgefjell. Virmavatnet kan også anbefales. I den østlige delen er alle vannene som grenser til Sverige gode fiskevann, med høy snittstørrelse.

enda glattere ut enn dagen i forveien. Anne Karen holdt et fast tak i hånda mi, men da hun skulle hoppe fra en stein til en annen, gled hun. Med et stort plask falt hun i elva. Jeg så sjokket i øynene hennes, og dro henne raskt opp igjen. Ingen skade, men klissvåt fra topp til tå.

Heldigvis stekte sola, og Anne Karen ble luftørket på tur nedover Bisseggs-kardet. Med såre føtter og støle muskler vandret vi sjarmøretappen langs Simskardelva og tilbake til bilen. Garminklokka viste 68 000 skritt på 26 timer. Vi var skjønt enige om at neste gang skal vi sette av flere dager. Fiske og nytte mer.

fiske@egmont.com

Simskarhytta: Hytta er en av få utleiehytter i Børgefjell nasjonalpark. Den har en flott beliggenhet ved Simskardelva, 466 moh., med utsikt utover Simskardet. Vi tok en pause her, før vi fortsatte videre.

Kjekt å vite

I Børgefjell nasjonalpark er det ørreten som dominerer. De sølvblanke fjellørretene her inne er godt kjent for sin fantastiske kondisjon og kvalitet. Det finnes kun to røye vann i nasjonalparken.

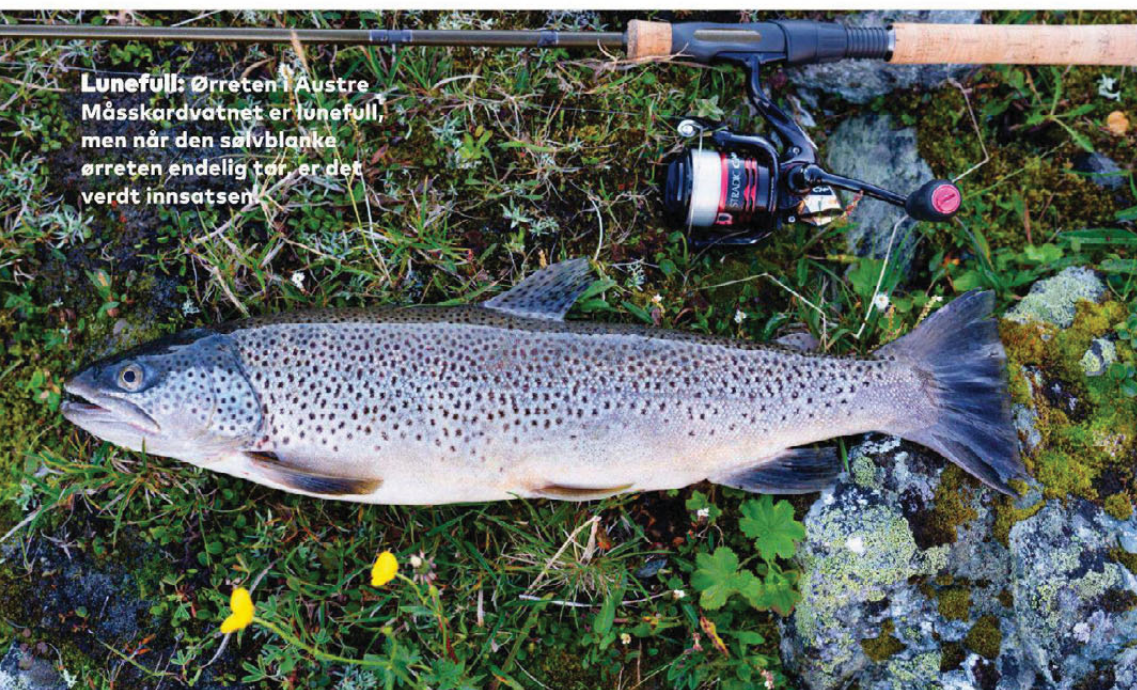
Valg av fiskekort: Børgefjellkortet gir tilgang på fiske med stang og håndsnøre i alle vann og vassdrag innenfor nasjonalparken og Austre Tiplingan landskapsvernområde. Kortet gjelder ikke for svensk side av grensevann i nasjonalparken.

Skal du fiske i et bestemt område i den sørlige delen av nasjonalparken, kan du kjøpe fiskekort i Røyrvik eller Namsskogan kommune. Sportsfiskere som bare skal fiske i nasjonalparken, som ligger i Nordland, kan kjøpe Statskogs Norgeskort. Alle de aktuelle kortene får du kjøpt via Inatur.

Vær og utstyr: Været kan skifte fort og området er utsatt ved dårlig vær. På en lengre tur i nasjonalparken må du alltid ha med deg godt og solid utstyr; selv om det er en sommertur. Ta med lette sandaler eller lette joggesko til elvekryssinger.

Mobildekning: Det er begrenset mobildekning, spesielt i den nordøstre delen av nasjonalparken. Det anbefales derfor å ha med kommunikasjon som gjør det mulig å sende meldinger via satellitt. Ikke minst for sikkerhetens skyld, dersom noe uforutsett skulle skje.

Lunefull: Ørreten i Austre Måsskardvatnet er lunefull, men når den sølvblanke ørreten endelig tar, er det verdt innsatsen!

Bisseggs-kardet: På tur hjem- over ned langs Bisseggelva gjennom Bisseggs-kardet. Vi skulle gjerne hatt flere dager til rådighet, og tatt turen oppom Nordre Bisseggvatnet, som også er et godt fiskevann.

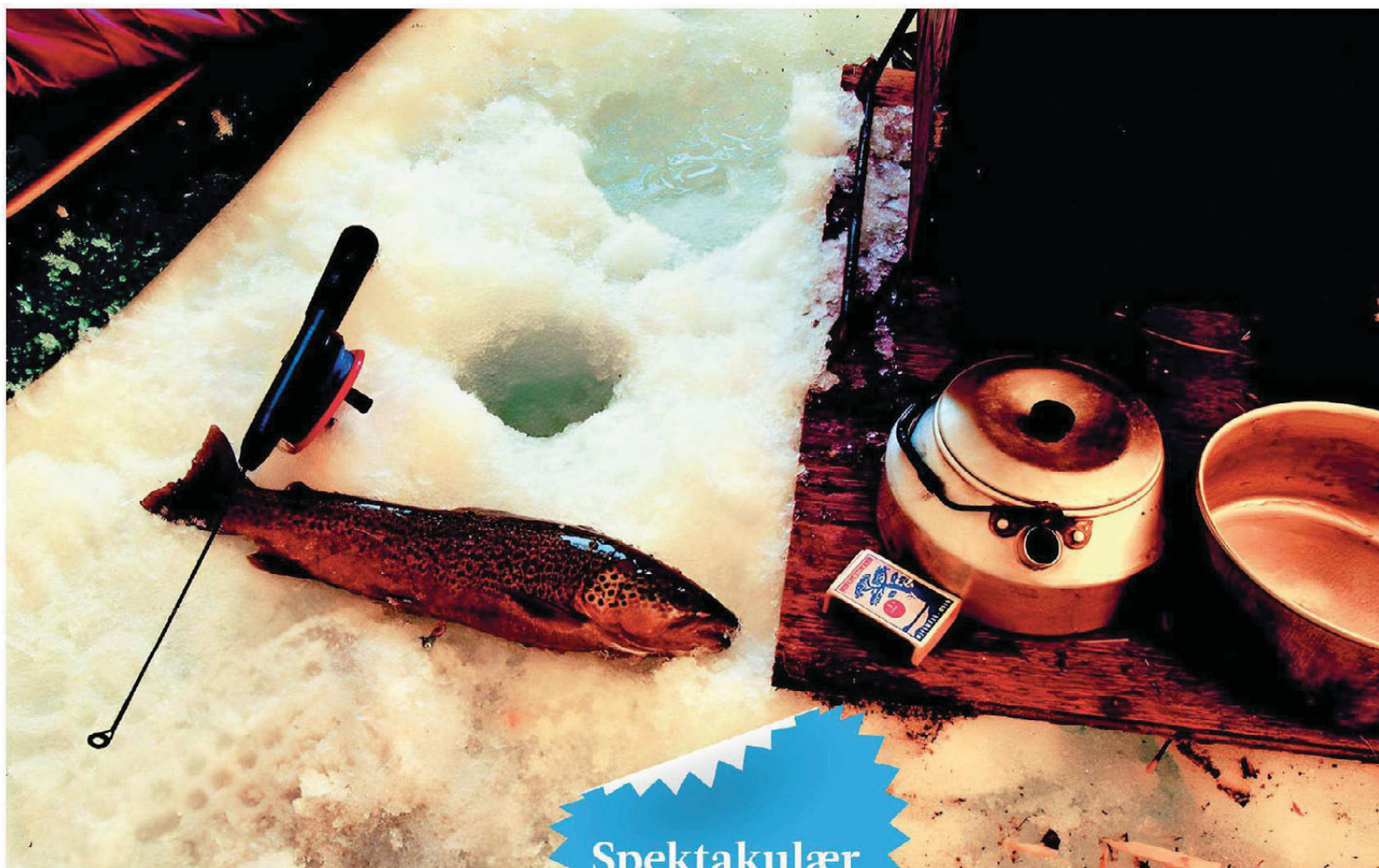

Luksus på isen

Hvorfor ikke ligge i soveposen og fiske, med fyr på ovnen like ved. Liker du komfort, plusser du på med dempet musikk, teppe på isgulvet og forfriskninger ved siden av pilkehullet.

Glamping: Ordet er en sammensmelting av camping og glamour og her er det helt innafor å bruke det.

Spektakulær camping

Alt for hånden: Noen ganger er det helt greit å ha det litt lettvtint på tur. Som for eksempel å ha alt av nødvendig utstyr rundt pilkehullet, ja også en tørr sovepose om det er tid for hvil.

Tekst og foto:
Dag Kjelsaas

På en røyetur skulle fiskekompis Harald og jeg trosse kulda for å lure røyene på Holsvannet i Hallingdal. Det var 24 kuldegrader, og vi hadde problemer med å holde varmen der vi sto og fisket.

Siden tanken var å overnatte i telt, fant vi ut at det var like greit å slå det opp på isen.

Som tenkt, så gjort. Teltet kom opp, og da fiskeøktene ble lange, kunne vi gå inn i teltet, sette oss i soveposene og få varmen igjen. Utpå kvelden ble det likevel så kaldt at vi hentet ved inne på land og lagde et digert bål ute på isen. Kalde skrotter fikk ny varme, og vi koste oss med fisk på spidd mens

kvikksølvet i gradestokken snek seg nærmere 30-merket.

KALDT UNDER RUMPA

Mens vi satt der og koste oss med stjernehimmel og nordlys mot nord, dukket det opp en kar som bodde på andre siden av vannet. Han hadde sett bålet, og antok at det var et varsel om at noen var i nød, siden normale folk ikke kunne holde ut i slik kulde mot natta. Litt lang i maska forsto han at vi bare var isfiskere med litt ekstra stor fiskelyst – men vi takket selvfølgelig for omtanken!

Et av problemene i så sterk kulde, er at hullet fryser igjen etter kort tid. Vi måtte stadig bruke isøsa, og rett som det var måtte klumpen av is på snøret knuses for at vi skulle kunne fiske effektivt. Da vi fant på å bore hull inne i teltet, som ikke hadde bunn, ble det noe bedre. Her var tross alt temperaturen noen grader snillere.

Selv ihuga sportsfiskere må sove

Sengekos: Hvorfor sitte ute og fryse, når man kan fiske inne i teltet ved siden av ovnen?

Hjemmekos:
Slår du opp
teltet på isen,
behøver du ikke
gå lange veier
før kjøkkenut-
styr og sovepose
er for hånden.
Forsiktighet med
brennbar væske
og gass er en
forutsetning.

Kortreist mat:
Det er ikke lange
veien fra pilke-
hullet og opp i
panna!

iblant, og da vi la oss tenkte jeg at det ville være lurt å legge seg over pilkehullet for å holde det åpent.

Morgenen etter var det fem centimeter ny stål is rett under rumpa mi.

LAVVO PÅ MØSVATN

Noen år etter hallingdalssturen befant fetter Paul og jeg oss på Møsvatn med diger oppakning på sleden bak snøscooteren. Vi så ingen grunn til å gå timevis på ski og bli svette, siden planen var å campere rett ved siden av den godkjente scooterløypa innover vannet.

Vi hadde med oss en stor lavvo for oppsetting over et stativ av stenger. Den typen fyrer ikke så lett av gårde med vinden. Så hadde vi ovn til å plassere i midten med piperør opp, og selvfølgelig, varme soveposer. To underlag hver som ga god liggekomfort, bra med mat og alt vi kunne trenge av utstyr var andre ingredienser på turen.

Ikke fordi vi nødvendigvis er bortskjemte karer som ikke kan ligge under åpen himmel, men rett og slett fordi vi hadde mulighetene til det på denne turen. Det viktigste av alt var at vi plasserte lavvoen rett over fiskeplassen – dermed var det mulighet for å fiske fra lavvoen, slik at fisken nesten kunne dras rett opp i panna på ovnen.

Vi storkoste oss. Det var stjerneklart om natta, og teltlyset i lavvoen fikk den til å se hjemmekoselig og fristende ut da vi sto på litt avstand. At vi kunne fiske når det passet seg, og krype til

køys umiddelbart når vi følte for det, var rein luksus i forhold til turer der du må spenne på skiene og gå lange veier for å til slutt nå køya.

PRAKTISKE LØSNINGER

En vanlig regel under oppslåing av telt eller lavvo er å finne en plass der det er lunt. Å slå opp telt på de mest utsatte, åpne flatene er egentlig ikke så lurt, i alle fall ikke i fjellet. Telting på isen er med andre ord stikk i strid med gode regler for leirslagning og overnatting.

Hvis det er varslet skikkelig ruskevær, er kanskje ikke ideen om å telte på isen den beste. Men mye kan gjøres for å sikre teltet – alt etter forholdene. Er det bra med snø på isen, kan det spas opp en levegg som tar av for den verste vinden som fyker langs isen. Skikkelig bardunering er selvsagt også viktig. Det er ikke nødvendig å feste plugger i isen om den er dekt av snø og det er kuldegrader.

Godt hardtrampet snø med litt vann på, vil etter litt «herding» bli beinhard. Stikker vi kvister inni, sitter de spikret, og gir bra feste for barduner. På telt både med og uten snøkant kan det være lurt å legge ei raje langs teltekanten nederst. Her kan pluggfestene festes med litt snor, og sparkes det snø over vil dette være en bra forankring. Som vanlig under telting legges inngangen slik at det ikke blåser inn snø. Jeg har opplevd at det har kommet opp vann på isen fra fiskehullene, slik at snøen

rundt teltet har blitt fuktig og så frosset. Da kan det være en kjempejobb å få løs teltet når turen er over.

PRØV IGLO PÅ ISEN

Du må ikke ha en diger lavvo for å bo på isen. Aller enklest er det å bygge en levegg og legge seg bak denne. Dette alternativet egner seg naturligvis best når det er oppholdsvær og lite vind. Og husk at det alltid er greit å ha overtrekk utenpå soveposen.

Hvis det er nok fast snø, er iglo på isen fantastisk, for der vil du ha det ganske lunt uansett hvor kaldt det er ute. Men du må regne med å bruke et par timer på å lage igloen, og du vil ikke få veldig stor plass innvendig. Framgangsmåten finnes blant annet flere steder på nettet. Det finnes også egne typer isfisketelt å få kjøpt, både for overnatting og til bare å sitte inni.

Til kikkefiske er det en fordel om teltet er mørkt, slik at sollyset dempes. Virkelig avansert kan det også være. Jeg har sett scooterkjelker som er utstyrt med vegger eller presenning slik at du kan overnatte på isen. Særlig i USA og Sverige er det vanlig med små hytter på ski eller meier som trekkes ut på isen med snøscooter.

Bare fantasien setter en stopper for hvordan du kan innrette deg på isen, men hvis alt ligger til rette, er det fin villmarksluksus å bo bare noen skritt unna fiskeplassen – forutsatt at du ikke er til hinder for andre.

fiske@egmont.com

Godt feste: Å finne le på isen er så godt som umulig. Sørg for å feste teltet godt med greiner og hardtrampet snø som fryser fast, eller bore hull på skrå og sette plugger eller greiner nedi. Lavvoen på bildet er selvbærende med innvendig stangsystem og står derfor godt selv om snøen tiner unna.

Tips og triks med telt på isen

- Bor hullene og ta vekk issørpa før du setter opp teltet over.
- Bruk telt eller lavvo som har barduner, slik at du kan sikre godt mot vind.
- Snøkant nederst er absolutt en fordel. Er det blankis, kan du legge en trestamme oppå snøkanten. Er det snø, legger du på snøblokker eller sparker på løssnø. Husk at snøen kan fryse til om det er overvann, og da får du nesten ikke teltet ned igjen.
- Som sikring kan du bore noen hull med isboret på skrå og sette nedi solide kvister som teltet forankres i.
- Om vekt ikke spiller noen rolle, kan du ha med oppladbar drill som du driller hull i isen med. Skru ned skruer i hullene og bruk i stedet for plugger.
- Sats på reinskinn eller solide liggeunderlag hvis du ligger rett på isen. Snø isolerer noe bedre enn is. Et lett teppe kan være praktisk å ha i bunnen, plast blir for glatt på is eller snø.
- Vær oppmerksom på blodsøl – ta livet av fisken uten at det spruter blod utover ting i teltet.
- Prøv nattfiske – svært hyggelig når du har stearinlys og ligger i soveposen.

Fisken ser deg

Av og til vises det en plog på vannet når vi vandrer langs land med fiskestanga. Det viser at en fisk har sett oss og stikker av.

Tekst og foto:
Dag Kjelsaas

Fysiske regler gjør at lysstråler brytes nedover mot fisken i vannet, og mest hvis vinkelen nærmer seg 10 grader. Er den mindre, vil fisken bare se reflekser fra bunnen. Sagt på en annen måte kan fisken under gunstige forhold se oss når vi er ved bredden, selv om den står litt gjemt bak en stein.

Det er minst fare for å bli sett av fisken når det er bevegelse på vannoverflaten som bølger på vann og skum eller strømfurer i ei elv. Regner det kraftig, er vår og fiskens verden nærmest helt usynlige for hverandre.

OGSÅ I MØRKET

Fisk har en generell fluktrefleks hvis noe unormalt oppfattes av synet, som ei fiskand, en stor rovfisk eller en mink som kommer svømmende under vann. En oter eller ei hegre som beveger seg i vannkanten betyr også fare, og naturlig nok også noe så stort som et menneske som forflytter seg.

Vi må også være klar over at fisken ofte kan se oss selv om det er mørkt. Hvordan skulle den ellers kunne se og bite på ei lita flue som ligger usynlig for oss på vannflaten?

SOM EN JEGER

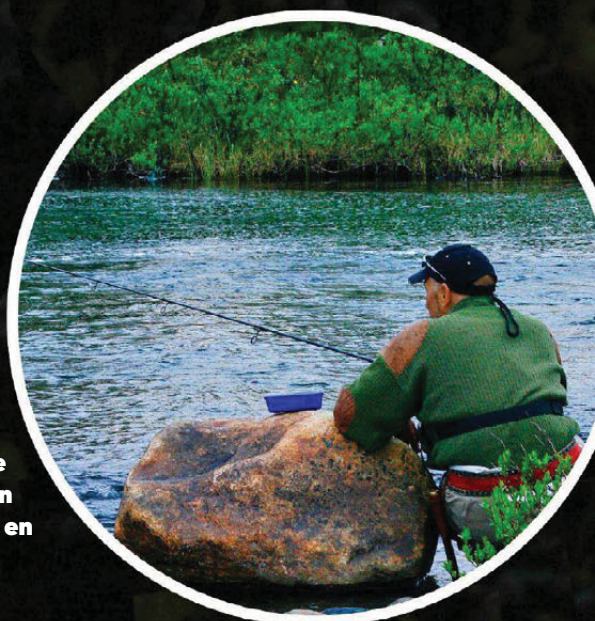
Fiskere har noen knep å lære av jegere. Hvis du for eksempel ser en fisk som vaker på samme plass nær land med jevne mellomrom, er det lurt å tenke på hvordan du kan posisjonere deg for fisingen uten å bli sett. Bruk terrenget til din fordel, for eksempel ved å lure deg fram til vannkanten bak kratt eller store steiner. ■

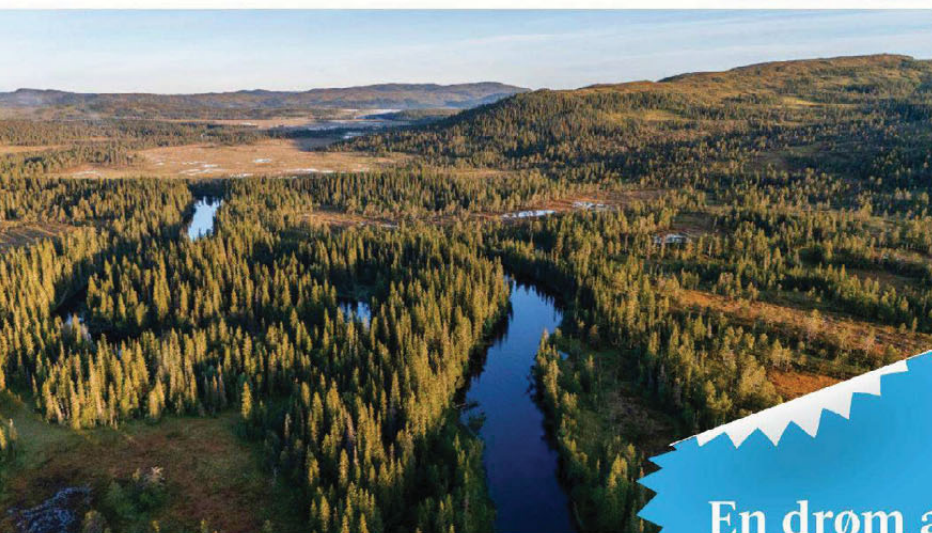
Stilt på tå:
Tenk som en
jeger når du
nærmer deg
fiskeplassen.

HOLD LAV PROFIL

Det er ikke tilfeldig at erfarne, gode sportsfiskere i en del situasjoner sniker seg med lav kroppsprofil bort til fiskeplassen, der de starter fiskingen fra sittende eller en annen sammenkrøpet posisjon. Spesielt viktig er dette hvis bredden er noe høyere enn vannflaten. Å stille seg oppå den høyeste steinen i vannkanten kan med andre ord være en dårlig taktikk, i alle fall hvis man ikke har fisket over områdene langs land fra en mer skjult stilling på forhånd.

Naturskjønn elvestrekning: Den øvre delen av Forra renner gjennom en bred dal med vakkert skog- og myrlandskap. Granskogen med urskogpreg er en av grunnene til at vassdraget er vernet.

En drøm av
ei flueelv

Kilent fiske i Øvre Forra

– Du må ta deg en fisketur i Øvre Forra, sa Bengt-Are Barstad da han feiret 2000 dager ute ved Feren i Meråker 2. august. En knapp måned senere tok jeg ham på ordet.

Jeg har vinden i ryggen da jeg sjøsetter Ally-kanoen i sør-østenden av innsjøen Feren. Det er strålende sol og sommervarmen er endelig tilbake, etter flere uker med guffent trøndervær. Værutsiktene er gode for de neste tre dagene, med lite vind og sol fra skyfri himmel. Jeg har omtrent ti kilometer padling foran meg før jeg ankommer utoaset ved Rivadet. Planen er å fortsette derfra og videre nedover elva Forra med packraft, for å møte Barstad på angitt sted ved elvebredden.

For to dager siden avtalte jeg å ankomme leiren hans i totida, men jeg er altfor sent ute. Det er ikke dekning der han befinner seg, og jeg får derfor ikke

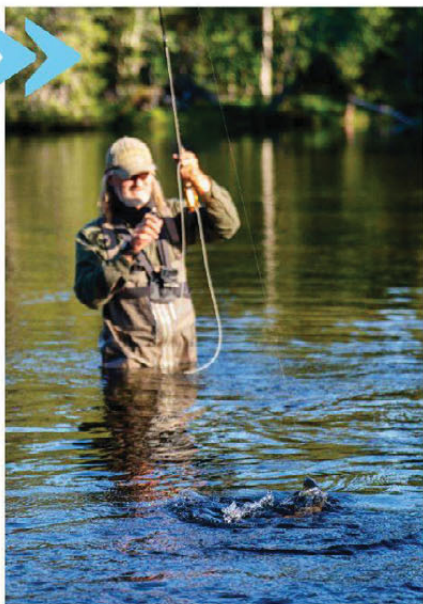
Tekst og foto:
**Christer
Ragnerud**

Lumsk ørret: Ørreten i Forra er kjent for å være vrien å overliste, men Barstad klarte å overliste to ørreter og berget middagen. ➤

Kjører ørret:
En feit og sprek
ørret lot seg
friste av ei selv-
bundet flymf.

gitt ham beskjed om at jeg er fem timer
forsinket.

TRÅTT FISKE

Da jeg har kommet meg ut på vannet,
dorger jeg med en håndlaget Vehlo
wobbler, i godt driv vestover langs
sørsida av Feren. Etter en times padling
har det ikke vært tegn til liv, og det er
på høy tid å skifte ut wobbleren. Jeg
bytter den med en kobbersluk.

Fortsetter ufortrødent videre. Etter
vel sju kilometer med padling, glir jeg
inn i Øvre Folla naturreservat. Innsjøen
snevrer seg inn. Ved den skogkledd
åskammen Buvollen letter plutselig
ei kongeørn, seiler over meg før den
fortsetter videre vestover langs Forra.
Jeg passerer en tange, som strekker seg
langt ut i vannet. Utvilsomt en veldig
god fiskeplass. Padler forbi to øyer,
før jeg gir opp fisket og går i land ved
utoset.

Jeg legger igjen kanoen ved Rivadet
og fortsetter videre med packraften
nedover Forra. Det har vært mye
nedbør de siste ukene, og det går fort
nedover den naturskjønne elva. Jeg må
jobbe hardt i flere svinger for å styre
unna trær som ligger i elva. Det var et
godt valg å legge igjen kanoen.

SPENNENDE FISKEPLASSER

Jeg legger merke til mange fine kulper,
strømkanter og bakevjer på tur nedover
elva. Steder jeg skal teste ut de neste
dagene. Da jeg nærmer meg posisjo-
nen Bengt-Are har markert på kartet,
begynner jeg å plystre. Men det er ikke
noe svar å få. Jeg sjekker kartet nok en
gang, og konkluderer med at jeg er på
rett plass. Plutselig oppdager jeg det blå
og oransje tarpet hans inne i skogen.
Men det er ingen tegn til Kaospatruljen,
som han kaller seg selv og hundeflok-
ken sin.

Mens jeg venter på at de skal komme
tilbake, slår jeg opp teltet og rigger klar
lettspinnstanga. Det vaker flere pene
ørreter rett utenfor land. Jeg fester en li-
ten sølvblank og oransje Vibrax-spinner
i enden av snøret. Har skikkelig trua på

at ørreten skal la seg friste. Spinneren
passerer rett foran der ørreten vaker,
men den bryr seg ikke. Jeg prøver utal-
lige små spinnere og sluker. Mark og
dupp, flue og dupp, men uten at ørreten
lar seg friste.

KILENT ØRRETFISKE

Jeg husker Bengt-Are nevnte at ørret-
fisket i Forra kunne være kilent. At
ørreten kunne være sær og vanskelig
å få til å ta. Etter en halvtimes iherdig
fiske, uten et eneste napp, tar jeg meg
en pause og utforsker den urskogpre-
gede granskogen oppover langs elva.
Etter å ha gått 100 meter, får jeg øye på
Bengt-Are og hundene. Hundene har
nok kjent ferten av inntrengeren lenge
før jeg oppdager dem, og de setter av
gårde i et voldsomt tempo mot meg.

– Rolig. Ta det med ro, det er bare
Christer, roper Bengt-Are, som boksta-
velig talt henger i stroppen bak de fem
huskyene.

Han ønsker meg velkommen til
hans hjem i villmarken. Jeg forteller
ham at det har vært bra med aktivitet
på ørreten rett utenfor leiren, men at
fisker er av det sære slaget.

– Det er ikke enkelt å lure ørreten
her, svarer han. Han viser meg et bilde
på mobilen med et fint knippe ørreter
fra tre hekto og opp til kiloen, som han
tok noen dager før jeg kom. Tatt på ei
brun selvbundet flymf, med hår fra
Tapper, huskyen hans.

ØRRET PÅ FEM KILO

Det er allerede mørkt. Vi samler kvister
og fyrer opp et bål i den stemnings-

Nydelig flueelv:
Forra er en drøm
å fiske med flue i.
Alt fra spen-
nende kulper,
stryk, rolige
partier, strøm-
kanter og
bakevjer.

fulle granskogen. Bengt-Are forteller at
han brukte å ta med seg ungene sine,
Martin og Elias, hit på jakt og fiske da
de var små. De kalte skogen langs elva
for Trollskogen, en god beskrivelse,
synes jeg.

Terje, Bengt-Ares far, hadde et av
sitt livs ørretopplevelser her i 1969, i
rundkulpen, som de kaller den. Der
fikk han en ørret på omtrent fem kilo.
Den største ørreten som Bengt-Are har
hørt om i Øvre Forra.

– Dit skal vi i morgen, sier Bengt-Are
og tømmer den siste skvetten med St.
Remy i turkopp.

Bengt-Are sier at den beste fisketiden
er mellom klokka 12.00 og 15.00, men
jeg mistenker at det er fordi han liker å
sove lenge om morgenen.

Neste morgen står jeg opp klokka 06.00. Sola er i ferd med å snike seg over fjellet Hermannssnasa, og det er helt vindstille. To stokkender flyr oppover langs elva og passerer meg på kloss hold. Bengt-Are sover tungt under tarpet, tett omgitt av huskyene sine. Kaospatruljen våkner til liv da jeg begynner å styre i leiren. Etter en god cowboyfrokost med egg og bacon, er vi klare for ei skikkelig fiskeøkt.

FLUE VS. MEITEMARK

Det er mindre aktivitet i overflata enn i går kveld, og jeg satser på aktivt og lett bunnmeite med ei sprellende fersk markklyse. Det bruker så og si alltid å gi uttelling på ørreten. Bengt-Are sverger til fluestang i klasse seks og ei lita brun >

Øvre Forra naturreservat

Forra er ei sideelv til Stjørdalselva. Vannet fra fjellområdene i Verdal og Meråker samles i innsjøen Feren. Herfra renner Forra (Øvre Forra) først mot vest, gjennom en flat og bred dal. Lenger ned åpner landskapet seg, og elva meanderer gjennom et flatere parti. Deretter snører dalen seg sammen igjen og elva blir striere.

Myrene preger landskapet i de øvre delene av Forradalen. De brede dalbunnene har flate myrer, de slake åssidene er dekket av bakkemyrer, og de runde åsene av terrengdekkende myrer. Langs øvre del av Forra finnes granskog med tildels urskogpreg. Mange av myrområdene er skogbevokst, og rundt myrene ligger runde fjell og mindre snaufjellsområder. Det ligger flere vann, en rekke tjern og myrpytter i området.

Gourmet:
Barstad griller
fangsten over
bålet ved elve-
bredden.

flymfe, som han har hatt suksess med tidligere i sommer.

Vi setter kursen oppover elva, til den legendariske rundkulpen. Bengt-Are vil at jeg skal få prøve meg først. Jeg fisker meg grundig over den relativt dype kulpen, men det er ikke antydning til liv. Det er klart for villmarkens sønn, men heller ikke han kommer i kontakt med noe fisk.

Vi fortsetter videre oppover til «Storkulpen». Her er det mange spennende fiskeplasser, fine strømkanter, bakevjer og flere holer. Flere ørreter er oppe og viser seg. Her må det bli fangst.

Vi fisker grundig over Storkulpen, men ørreten er virkelig av det sære slaget. Jeg minner Bengt-Are på at jeg har med et kilo potetmos og løk, og at jeg har satset på ørret til middag. Dette til tross for at jeg ble advart på forhånd om den sære ørreten i Forra.

BARNLIGE FISKEGLEDE

Bengt-Are påpeker at den beste fisketiden ligger foran oss, og at han har noen godplasser til på lur. Vi ankommer en fiskeplass, hvor elva møtes igjen etter å ha delt seg lenger opp. På motsatt side av elva, i skyggesida, står en ørret steady og vaker.

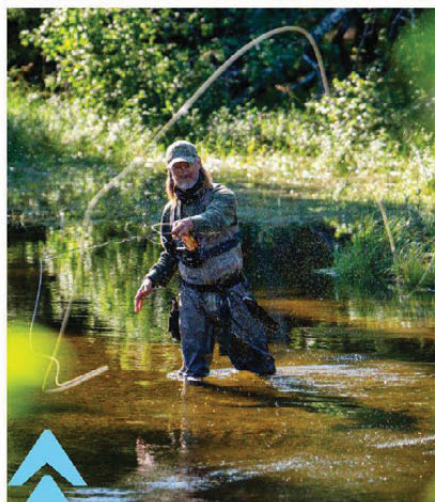
Den lidenskapelige fluefiskeren vader seg ut. Flymfa lander perfekt, inn ved land, ovenfor fisken. Plutselig gjør Bengt-Are et kraftig mothugg, så vannspruten står i været.

– Jada, roper han euforisk, mens han temmer den viltre ørreten. Den barnlige fiskeglede lever i beste velgående. Etter et par minutter havner den i neven hans. Smellfeit, brun og med store røde prikker. En vakker ørret.

Ikke lenge etter, litt lenger ned i elva, sikrer han nok en ørret til i samme størrelsen. Akkurat nok til middag for to sultne karer. Tross iherdig fiske, får vi ikke flere ørreter før det er middags-tid. Ørretene grilles over et lite kvistbål nede ved elvebredden. Det saftige og velsmakende ørretkjøttet går ned på høykant sammen med fløyelsmyk potetmos.

MISBRUKER SJANSEN

Før avreise den tredje dagen låner jeg ei

Tekniker: Vegetasjonen er tett på elva, og du bør derfor beherske speykast i store deler av elva.

Fiskebestand og fisketips

Øvre Forra: De øvre delene av Forra med strømmer, kulper og bakevjer er en drøm for fluefiskere. Ørreten i elva er generelt av god kvalitet og god på smak, men ikke særlig rød i fiskekjøttet. Kvaliteten kan også variere noe. Snittstørrelsen er cirka halvkiloen, men det er ikke uvanlig med ørret på kiloen. Sikre kilder sier at det ofte spottes ørreter på to til tre kilo i elva i slutten av august og september.

Barstads fisketips i Øvre Forra: Det beste tidspunkt for ørretfiske er om våren, fra siste halvdel av mai måned til midten av juni måned. Det kan også være bra på høsten, hvis vannstanden er god. Øvre Forra er ei fin og klassisk flueelv, hvor stort sett det meste av klassiske fluer, små mudlere og flymfer, fungerer bra.

Fiskekort: «Fiske i Levanger med felleskortet», kjøpes via Inatur. Her får du også nødvendig info om fiskeregler.

fluestang av Bengt-Are og gjør et siste forsøk på å få overlistet en Forra-ørret. Flere ørreter vaker i strømkanten, på motsatt side av leiren. Den brune flymfa lander perfekt og svinger seg inn foran ørreten. Det napper. Mothugget kommer fort. Tydeligvis for fort, og ørreten glipper.

– Fa..., roper jeg oppgitt. Jeg rister av meg skuffelsen og gjør et nytt forsøk. Men det viser seg at jeg misbrukte den ene sjansen jeg fikk. Til tross for at jeg må dra «tomhendt» hjem igjen, er dette en av de finere fisketurene mine. Men neste gang skal jeg sove utpå og fiske med ei flymfe á la Barstad. ■

fiske@egmont.com

Bli abonnent på Jakt!

5 utgaver til kun kr 279*

Om gaven: Norge har fostret mange gode jegere. Det å kunne overliste viltet var ofte avgjørende for familiens overlevelse tidligere, og ga dessuten høy status. Og blant alle disse dyktige jegerne finner vi legendene. I denne boka kan du lese om 26 av dem, blant annet om Jo Gjende, Fridtjof Nansen, Helge Ingstad og Mikkjel Fønhus. Forfatter Aleksander Bergan.

Du får også med en grønn Jakt-caps!

Jakt er proppfullt med gode jakttips, jakt-reportasjer fra hele landet og masse tester av børser, ammunisjon og annet jaktutstyr. For deg som allerede er jeger eller ønsker å bli det. Jakt skrives av jegere, for jegere!

Se hvor mye du sparer!

5 utgaver i butikk	kr 595
Bok + Caps	kr 496
TOTALVERDI	kr 1091
Din pris	kr 279
Du sparer	kr 812

+49 kr i porto for gaven

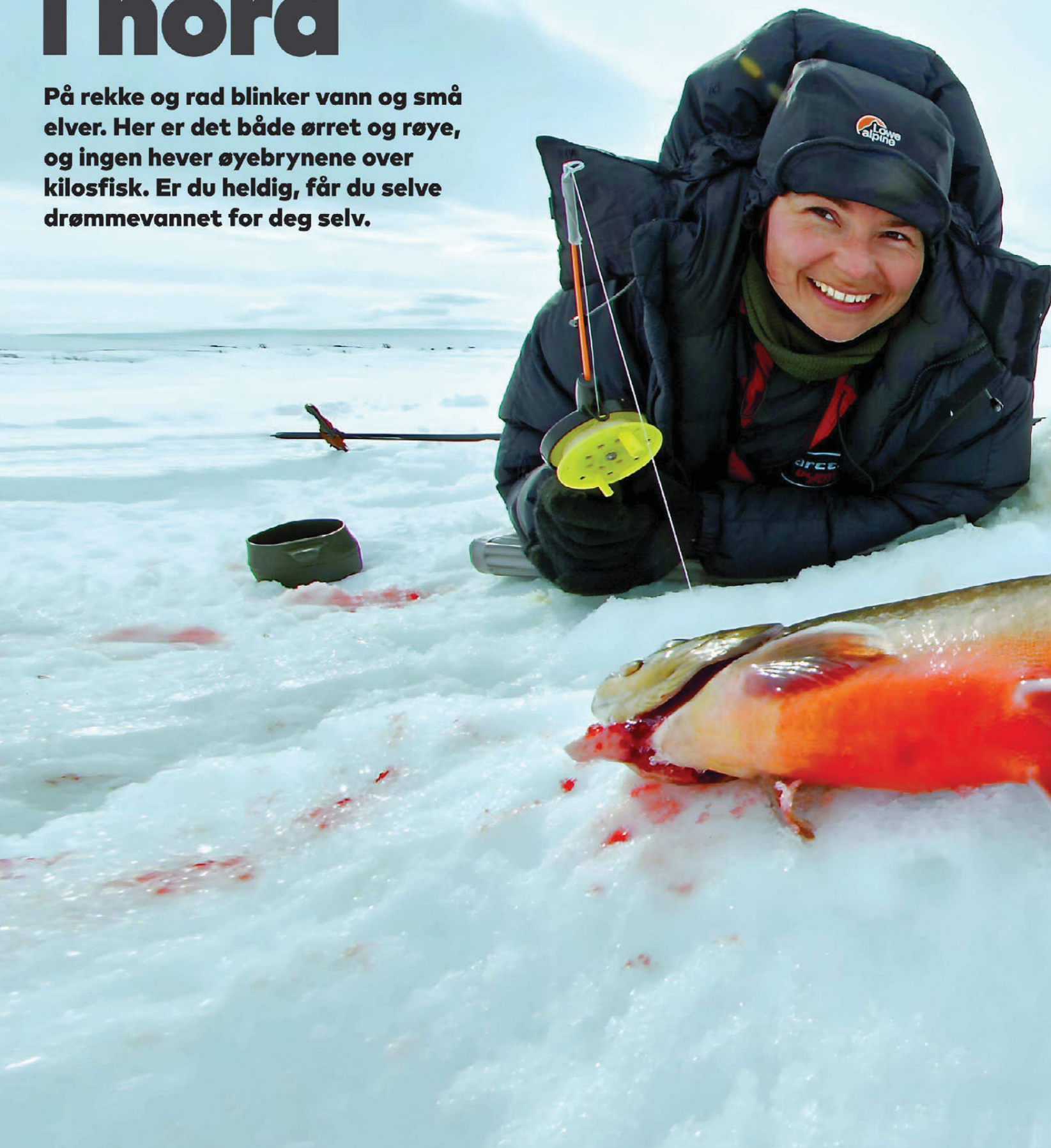
Bestill her

Send SMS med kodeord JAKT37 til 2205 eller skann QR-koden med mobilkamera for å komme til bestillingsside

*+ kr 49 i porto for gaven. Abonnementet løper til oppsigelse. Etter introduksjonstilbudet er neste faktura kr 342 for 5 utgaver.

Drømmevann i nord

På rekke og rad blinker vann og små elver. Her er det både ørret og røye, og ingen hever øyebrynene over kilosfisk. Er du heldig, får du selve drømmevannet for deg selv.

Tett på fisket:
Spennende isfiske på
Ifjordfjellet. (Foto:
Jan Eilert Pedersen) ➤

Det er typisk for Ifjordfjellet at noen haler opp storfisk like ved veien, eller at det dras nydelig røye rett ved scooterløypa over Laksefjordvidda. Noen velger å gå til fots eller på ski i flere dager for å finne ensomhet og kanskje et lite drømmevann. Mye er mulig i dette området av Finnmark.

Tekst:
Dag Kjelsaas

Stort sett er det småkupert og lett å ta seg fram utenom stiene i området, riktignok med tett vierkratt og våte områder innimellom. Å anbefale spesielle fiskevann i dette området er nesten umulig og unødvendig. Her er det i alt om lag 3300 små og store vann, og de aller fleste blå prikkene på kartet huser fisk. Selv om størrelsen selvsagt varierer, er det overraskende mange vann som har fin fisk.

KILOSFISK

I de største vannene har du uten unntak mulighet til å få ørret på flere kilo, og det samme gjelder stort sett

**Fine sommer-
røyer: All grunn
til å smile med
slik fangst. (Foto:
Trygve Nygård)**

også for røye. Mange vann har bestand av både ørret og røye, men det finnes også rene ørretvann. Vannene i de høyeste områdene sentralt og mot nord ligger på rundt 350 meter over havet, og terrenget består av mye åpent fjellandskap.

I de lavere områdene finner du mer vier, og i kantsonene bjørk. Du kan også råke ut for områder der myra er tung å gå i. Likevel må dette fiskeparadiset karakteriseres som lettgått og oversiktlig. Området mellom Tana, Gamvik og Lebesby kan nås fra nesten alle kanter. Hvis du ikke er så glad i å gå langt før snøret er i vannet, er det en

*«Det er tatt firekilos-ørret
nesten fra veikanten her!»*

mulighet å benytte bilveien inn fra Kunes, der bommen åpner 20. juli. Da kan du fiske i flere vann nesten fra veikanten, eller gå korte dagsturer til små eller store vann. Denne veien er selvsagt også et svært bra utgangspunkt om du vil gå inn til hjertet av området.

FLERE VEIER INN

Riksveien mellom Tana og Ifjord er et bra utgangspunkt enten du vil gå langt eller kort. Det er tatt firekilos-ørret nesten fra veikanten her! Denne veien er også utgangspunkt for løypa som er godkjent for motorferdsel sommerstid, og som starter der Stuorrajohka krysser riksveien. Denne ATV-løypa snor seg fram helt til Sirbmá ved Tana, og går langs et stort antall flotte fiskevann.

Med snøscooter er det mulig å nå en hel rekke med gode vann, siden de godkjente løypene for vinterkjøring er lagt på vannene. Traseene utgjør så mange mil at du selv i den mest populære perioden om våren kan finne et sted for deg selv.

VINTERRØYE OG SOMMERØRRET

Røya forekommer i svært mange av vannene. Mange steder er den på størrelse med det vi kan kalle fin steikefisk, og kan tas i mengder. De store er også til stede, og det er ikke uvanlig å få kilosfisk på en helgetur. Røya pilkes på tradisjonelt vis med røyeblink og en egnet krok i fortom hengende under. Akkar, maggot og kjøtt av både fisk og dyr brukes som agn. Et tips er å ha forlenger til isboret, for her kan det være langt å bore før en er igjennom.

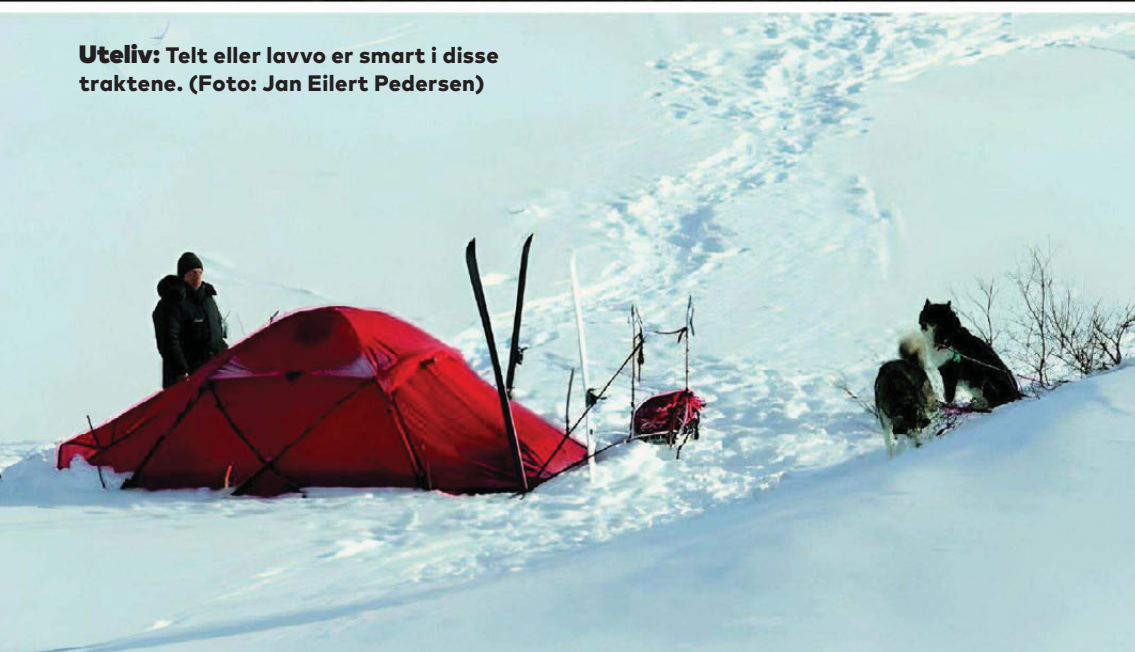
Om sommeren når du fisken fra land i de fleste vannene, men det er også populært å bruke kano. Utenbygdsboende har ikke anledning til å bruke motor. Dorging med wobblere som ligner smårøye er et hett tips for den som er ute etter de virkelige store ørretene. Flue, spinner og sluk er her som ellers i Finnmark gode metoder. ■

Terapi: Fluefiske i et vann nord på Laksefjordvidda. (Foto: Dag Kjelsaas)

Drømmevann: Laksefjordvidda og Ifjordfjellet består av en mengde vann og det er lurt med kano. I tillegg finnes hundrevis av små vann, elver og bekker der du like gjerne kan fiske fra land. (Foto: Jan Eilert Pedersen)

Uteliv: Telt eller lavvo er smart i disse traktene. (Foto: Jan Eilert Pedersen)

Mange veier til fiskeparadiset

Det er et generelt forbud mot motorisert ferdsel i Finnmark og Nord-Troms fra 5. mai til 30. juni. Det kan i tillegg være lokale begrensninger som tar hensyn til reinen eller andre lokale forhold.

- Bilveien inn fra Kunes i Laksefjorden i nordvest åpner 20.juli.
- Vinterstid er det greit å nå inn via godkjente snøscooterløyper, enten utgangspunktet er Tana-dalen i sør og øst, Ifjordveien og Gamvik i nord, eller Kunes i nordvest.
- Sommerstid er det mulig å ferdes med ATV (motorisert ferdsel) langs ei lang rute. Den krysser området fra bilveien over Ifjordfjellet i nord til Sirbmå ved Tanaelva i sør. En kortere, godkjent innfallsvei for ATV ender inn for Skaidi.

KJØRING/GUIDING/ORGANISERING AV FISKETURER:

- <http://fritidsopplevelser.tripod.com>
- <http://www.nordlysopplevelser.no>

FISKEKORT:

Døgnekort person: 115 kroner.

Sesongkort person/familie: 950/1265 kroner.

- Sportsfiske er gratis for personer under 18 og over 67 år.
- Personer bosatt i Finnmark trenger ikke løse kort.
- Kort kan kjøpes på www.inatur.no og på lokale salgssteder.

Slukfisker i tørrflueland

Jeg tok med meg min fiskekompis Espen til elvene i Engerdal. Nå skulle den ihuga slukfiskeren få bryne seg på fluefiske med tørrflue.

Tekst:
Roar Borgerås
Foto:
**Espen Granlund
og Roar Borgerås**

Enda en gang vendte jeg nesa mot harren og siken i Engerdalen, nå med selskap av fiskekompis Espen. Tidligere har jeg vært spent fordi jeg ikke har visst hva som venta meg når jeg kom fram, mens denne gangen kom spenningen av at jeg hadde med meg Espen.

Espen er en dyktigere fisker enn de fleste, men har stort sett fiska med slukstang. Litt lefling med fluefiske har

det blitt, men fluestanga er knapt nok lufta siden kastekurset for drøye 15 år siden.

I LÅNTE FJÆR

Espen kan skilte med slukstenger i de fleste lengder og en rekke haspelsneller med Stella som diamanten i samlinga. Stappfulle skrin med sluker og spinnere i all verdens størrelser og farger ligger på rekke og rad i boden hans, rett ved

**Harru
sett!**

Slukfiskerens triumf: Espens rekordharr tatt på tørrflue er snart klar for landing.

Livet smiler: Sjøl slukfiskeren må innrømme at elvefiske med flue har sine oppsider.

siden av håndlagde wobblere fra små og sære produsenter.

Når det kommer til fluefiske er beholdningen noe mer slunken. Joda, han har en gammel og trofast fluestang påmontert en fluesnelle fra forrige årtusen, med et gammelt men lite brukt fluesnøre. Fluer derimot har han masse av. Kjente og kjære våtfluer som Olsen, Peter Ross og March Brown fyller flueboksene.

Løsningen ble å kle opp Espen i lånte fjær. Jeg fant fram reserveutstyret mitt, samtidig som vi dro på en liten lånerunde. Vel framme kunne Espen fornøyd vade ut i elvene iført låneutstyr fra topp til tå. Men fluestanga var i alle fall hans egen.

EN RUSTEN HERRE

Jonas Fjeld og Ole Paus hadde et suksessfullt samarbeid som het «To rustne

herrer», men på denne turen var det kun en rusten herre og det viste seg allerede første fiskedag. Etter en trivelig kjøretur nordover kom vi på ettermiddagen fram til Gammeldammen i Sølva.

Etter et par timer med rigging av leir, samt kaffe og karbonader i sola, var vi mer enn klare da vakinga begynte i kveldinga. Vi ikledde oss mer eller mindre kjent fiskeutstyr og satte i gang. Allerede fra start av bar kastinga til Es-

Galten gard

Vi var innlosjert på Galten gård. Her finnes hytter i alle prisklasser, og et hyggelig vertskap. Fisketipsene sitter løst, og skulle man mangle fluer lar det seg også løse. Maten på Galten gård anbefales, spesielt den tre-retters middagen de serverer. Maten er i all hovedsak basert på lokale råvarer som rein, elg og sik. Fluefiskere fra både nær og fjern sitter rundt bordet, så du får servert mange års fiskeerfaring fra området til måltidet, gode fiskehistorier og hete tips og triks.

pen preg av mange tiår med slukfiske. Her var masse kraft, men lite teknikk. Flua kom noen meter ut, men fint var det absolutt ikke.

Det gikk omtrent slik det måtte gå. Etter et par timers intenst og morsomt fiske satt jeg igjen med nær 20 flotte fisk. Jeg hadde fanget og gjenutsatt et par flotte sik, samt en rekke store harr der den største passerte kiloen. Espen derimot hadde kun lurt opp en håndfull harr av moderat størrelse. Kastinga halta og tilslaga kom stort sett før fisken hadde vurdert å lukke munnen rundt flua.

EN FANTASTISK OPPLEVELSE

Etter et godt harrmåltid der fiskene var overraskende røde i kjøttet, gjorde vi oss i stand til å krype i soveposene. Da begynte en vakfest jeg aldri har sett maken til. I et par timers tid rundt midnatt tok det fullstendig av. Stor fisk vaka på alle kanter av oss der vi sto utvada i strømmen.

Men de ville ikke ta fluene våre. Vi forsøkte alt fra store Tsjernobyl Ant, via forskjellige caddiser til orsmå myggklekkere, men ingenting fungerte. Til slutt ble vi enige om at vi ikke hadde det som skulle til, og satte oss til å nyte det spektakulære synet i stedet.

Helt på tampen før vi la oss hørte vi et par enorme plask. Om det var ørret eller gjedde veit vi ikke, men det var utvilsomt fisk i flere kilos-klassen. For

**Finne sommer-
netter: Da
fisket svikta i
Galtstrømmen,
bød himmelen på
magi.**

en fantastisk og noe uvirkelig pangstart på turen. Selv om jeg har fiska etter harr med flue i nær 30 år, har jeg aldri opplevd det vi opplevde i Gammeldammen denne natta.

KJAPPE TILSLAG I HOLA

Da yr meldte liten kuling med sterk kuling i kasta, ble alternative fiskesteder vesentlig redusert. Espen kom med et par meldinger om slukfiskets fortreffelighet i vindvær, men akkurat det øret hørte jeg ikke på. I stedet ble minnebanken gjennomgått og jeg foreslo øvre deler av Hola. Her ligger elva noe

dypere i terrenget og forhåpentligvis noe skjerma for vinden.

Vel framme viste det seg at teorien min slo fullstendig feil, men når vi nå først var der, ga vi Hola et seriøst forsøk. I all vinden var det vanskelig å se vaka, så det ble mye resultatløst blindfiske. Men så, etter et par timers fiske, oppdaga jeg en flott harr som vaka regelmessig. Som den høflige guiden jeg er, overlot jeg fisken til Espen. Her viste det seg at også vading var forholdsvis ukjent for Espen, men han fikk til slutt plassert seg skrått nedstrøms med god plass til baksleggen.

Kastet var overraskende bra og danica-imitasjonen fløyt perfekt ned mot fisken. Harren kom sakte stigende og gapte over danicaen, men Espen røska vekk flua før harren rakk å lukke munnen. Det var en sjeldent hissig Espen som klatra ut av elva og forbanna seg på at heretter skulle han ha is i magen. Tilslaget skulle holdes igjen!

Kun en liten halvtime senere fant jeg nok en harr som var oppe og vaka i en strømkant nedstrøms en stein. Og denne var stor. Minst kiloen. Selvfølgelig fikk Espen prøve seg igjen og etter en kort pep-talk om tilslagstidspunkt

gjorde han seg klar. Det var et forholdsvis kort og enkelt kast, og allerede på første flytet traff han perfekt og et stort harrhode steig sakte mot flua. Men historien gjentok seg. Tilslaget kom for kjapt og harren svømte lettere forundra ned igjen i dypet. Jeg var skuffa, men på ingen måte overraska. Da tok vi kvelden.

GRAND OLD MAN

Av natur er jeg en sosial fyr som liker å snakke med andre folk. Da jeg på morrakvisten oppdaga en kar som rigga fluestanga, rusla jeg over for å slå av en

Kortreist og velsmakende: Et par dyptkroka harr ble til både middag og frokost. Harren var overraskende rød i kjøttet.

Sukessoppskrift: En sjølbindi kulehodenympfe hengende under en vulgata var det som skulle til.

Harrlig lykke: Nok en fantastisk fisk er klar for gjenutsetting.

Lyktes til slutt:
Esen med
rekordharren fra
Gammeldammen.

Ny pers på Esen

bevegelse, mens det ikke funka for meg. Noe måtte gjøres.

VM-TIPSET FRISKT I MINNE

For noen år siden var jeg så heldig at jeg fikk være med som kontrollør under VM og EM i fluefiske. Selv om jeg egentlig er tørrfluepurist, fikk jeg under konkurransene se hvor effektivt nymfefiske kan være.

Sta som jeg er hadde jeg enda ikke gitt nymfene et seriøst forsøk, men nå så jeg endelig mitt snitt til å teste nymfefiske etter grov harr. Med en vulgata-imitasjon som nappindikator og en liten kulehodenyumfe hengende 30–40 cm under gikk jeg i gang. Allerede på andre kastet gikk vulgataen under og dansen starta. Stanga bukka dypt der harren kjempa hardt både over og under vann. Jeg skjønnte tidlig at dette var en av de mer røslige kubbene, men kjørte den allikevel hardt. Etter en kort, men hard kamp der stanga fikk kjørt seg skikkelig, var det klart for gjenutsetting av en feit harrplugg på 1,2 kg. Turens største harr tatt på andre kastet med nymferigg.

Nok en gang ble et tosfra antall harr gjenutsatt, og nok en gang var det jeg som tok de fleste og de største. Men jeg så med glede at Esen kasta vesentlig bedre og stadig oftere satt også tilslaga. Til og med vadinga gikk noe bedre. Det var fortsatt ikke bra, men jeg så helt klart en forbedring.

EN SPESIELL KVELD

Fornøyde etter formiddagens gode fiskefangst i Galtstrømmen, bestemte vi oss for å forsøke det sagnomsuste natt-fisket på samme sted. I kveldinga vada vi ut i strømmen igjen, i påvente av at storfisken skulle trekke inn. Nå skulle vi virkelig lykkes. Slik ble det ikke.

Etter seks timer i utvada tilstand, konstant speidende med flustanga parat, var resultatet en liten håndfull fisk, en gjennomvåt Esen etter et ufrivillig bad, samt at fluestanga til Esen ikke lenger var firedelt, men femdelt. En minnerik kveld og natt i Galtstrømmen

Fiskekort

På Inatur får man kjøpt fiskekort for alle områdene omtalt i artikkelen. Dagskorta ligger på mellom 130 og 160 kr, mens et ukeskort koster 400–500 kr. Vær klar over at det noen steder er egne fluefiskesoner og fangstbegrensninger.

Vulgata og danica

Nok en gang fiska vi i høysesong for både vulgata og danica, der vi forsøkte imitasjoner av begge døgnfluene. I motsetning til i fjor var det ikke massive klekkinger og tilhørende vakorgier denne gang. Vi fikk noen fisk på imitasjonene, men lyktes også med andre fluer. Det artigste for min del var å fiske med kulehodenyumfe hengende under en vulgata-imitasjon. Vulgataen fungerte da både som tørrflue og som nappindikator. Spennende og tidvist effektivt.

fluefiskeprat. For et sjakktrekk det var. Det viste seg at Viggo fluefisker hadde vært fiskeskribent i en årrekke og i tillegg hadde fiska i Galtsjøen i over 50 år. Her fikk jeg en rekke gode tips om både fiskesteder, fluer og fiskemetoder som kjapt viste seg å være gull verdt.

Formiddagsturen ble lagt til Galtstrømmen. Utvada mellom steinene i Galtstrømmen så vi vulgataer og danicaer seilende som små seilskuter med strømmen, mens de én etter én ble til harrmat. Imitasjonene våre derimot fikk flyte i fred. Da dro Esen nytte av ett av Viggos gode tips: Gi lett bevegelse til vulgataen. Med små bevegelser i stangtuppen overførte han liv til flua, og det var alt som skulle til. Med god hjelp fra Viggo – «the grand old man» knakk Esen koden. Sånn fortsatte det. Esen fikk en og annen fisk på vulgata i

var over. Det var bare å innse: Vi knakk ikke koden på nattfisket.

LITT MER HEKTA PÅ FLUE

Lettere betutta etter gårsdagens fadese foreslo Espen en retur til Sølva som avslutning på Engerdalsturen. Nå med lånt fluestang i tillegg til alt det andre som også var lånt, viste det seg at kasterferdighetene til Espen hadde blomstra etter disse dagene med fluefiske.

Denne siste dagen fikk vi begge fine fisker i Gammeldammen i Sølva. Høy-

depunktet kom da Espen satte en solid harrpers med en nydelig fisk på snaue kiloen. Dagene våre i Engerdalen viste med all tydelighet at øvelse gjør mester.

Jeg veit at jeg skal tilbake til den fantastiske naturen og det spennende fisket i Engerdalen, og jeg har mistanke om at slukfiskeren har blitt litt mindre slukfisker og at tørrfluelandet får besøk av Espen flere ganger. Kanskje han til og med stiller med eget utstyr? ■

fiske@egmont.com

En slagen mann: Sjelden har jeg sett Espen så betutta som da han knakk fluestanga under kjøring av storharr.

Lot seg lure: En sulten harr har tatt en danica-imitasjon.

De beste plassene

Gammeldammen i Sølvsjøen

Gammeldammen er en 300 meter lang kanal mellom Østerhåen og Storhåen i sørenden av Sølvsjøen. Vannet renner i en markant strøm nederst i kanalen, noe som skaper en fantastisk fiskeplass.

Her står harr og sik i kilosklassen og ut fra vaka vi hørte, er det ørret og/eller gjedde der i mangekilos klassen. Store steiner og mye grønske på bunn gjør vadinga noe krevende. Vadestav anbefales.

Hola

Noe lengre opp i dalen ligger Hola. En praktfull elv på ca 26 km som renner mellom Storsjøen og Langsjøen.

Tidligere har jeg fiska mest i de nedre, meanderende delene av elva. Denne gangen testa vi den midtre delen rundt Brennmoen i et forgjeves håp om å unnsnippe vinden. Terrenget er lettgått med stier langs elva. Hola er et perfekt sted å ha med termosene og godt med tålmodighet, mens man venter på avslørende vak fra storharr.

Galtstrømmen

Mellom de kjente fiskestedene som Isterfossen og Galtsjøen ligger den nydelig Galtstrømmen.

Med en lengde på ca 500 meter og opptil 400 meter bred ligger Galtstrømmen fullstendig overstrødd med store steiner. Den noe dypere hovedstrømmen svinger seg nedover som en spennende kanal, men hele området er fiskbart. Tidligere har jeg kun fiska på dagtid, mens vi denne gangen skulle teste det sagnomsuste nattfisket. Det lyktes vi ikke med, og vi velger å tro at det var mangel på teppeklekkinger som var årsaken til det.

Til neste år treffer vi nok både klekkingene og fisken bedre. Her bør man bruke vadestav da store steiner gjør vadinga krevende.

Pirr med pimpel

Fisk kan ha felles etegilde når forholdene ligger til rette for det. Abborene i en stim kan faktisk gå bananas hvis du pimpler på riktig måte.

Det er ikke tilfeldig at noen fiskere stadig figurerer høyt oppe på premielistene i isfiskekonkurranser etter abbor. Veien til suksess består av mange faktorer, som å lete seg fram til hvor fisken står og bruke riktig type lokkemiddel. En annen viktig formel består i å hisse opp fisken til å bite!

De som har kikkefisket etter abbor, vil ha lagt merke til at fisken ikke alltid sluker godbitene som serveres med en gang. Abborene går ofte i små eller store stimer, og fiskene kan stå ganske sløve nær det du fisker med uten å vise tegn til å ville bite. Nå er utfordringen å bruke en teknikk som vekker hogginstinktet hos en eller flere fisker. Da begynner abborene å sprike med finnene før de tar agnet. Finner du den rette koden, kan du kroke mange fisker på svært kort tid.

UTSTYRET

Vinterabboren kan lures til å bite med både balansepillk, lokkemeite og mor-myshka. Alle disse kan fungere, men det råeste du kan oppleve av bett skjer helst når du bruker pimpel. Denne langstrakte pilken oppfattes av abboren som en liten fisk, og det betyr tydeligvis ikke noe at den henger med hodet ned. Under pimpelen er det gjerne et tynt metallkjede med en hurtigkobling i enden. Der er det montert en treblekrok med farge. Denne lyskroken eller garnkroken bør ved start av fisket agnes med maggot eller fjærmygglarve. Hvis

Tekst og foto:
Dag Kjelsaas

Bra bett:
Abborene var på hugget, og en ørret ble bonusfisk. I de fleste vann tåler abborstammen godt at det tas opp mye fisk. Innfelt en velprøvd pimpelmodell.

SLIK TAR DU MANGE

Slipp pimpelen gjentatte ganger ned i bunnsubstratet så det virvles opp. Napp så iherdig uten stopp flere ganger litt over bunnen. Ro ned med 10–15 cm løft. Hold stikka i ro i utgangsstillingen noen sekunder. Gjenta til det biter. Avkrok fisken raskt og fortsett fiskingen.

Kjent tegn: Ryggfinnen stritter på abboren som ble lokket til å bite. Senk ned pimpelen lynraskt før stimen går videre.

du får i gang abborene og fisker raskt, vil fiskene ofte bite på uten at du må agne på nytt hele tiden.

Muligheten for fargekombinasjoner på garnet eller i limdråpene på treblekroken er uendelige, men rødt og gult er mest brukt. Under dette fisket er det en fordel med ei lett, følsom stikke med forholdsvis stiv tupp. Den må samtidig være såpass bøyelig at den avdemper motstanden fra en stor fisk. Skulle det bite på en kilosfisk, og det gjør det heldigvis av og til, bør stikka absolutt

*«Å være sportsfisker
innebærer at tålmodigheten
kan bli stilt på prøve*

også ha en spole der sena kan renne uproblematisk ut under utrasene. Aller raskest fisker du med ei varpestikke, der snøret vinnes raskt opp rundt stikka og er lett å slippe av igjen.

Sena kan være 0,15–0,20 mm. Av pimpler finnes det en mengde utgaver på rundt fire centimeter. Etter hvert som erfaringen kommer, vil man ha med alternativt utstyr med tyngre pimpler for dypt vann, og variasjoner i farge. Gull og/eller sølv fungerer de fleste steder, avhengig av vær og vannfarge. På nett og i butikker finner du redskap til en pris som neppe skremmer.

LITT TÅLMODIGHET

En vanlig framgangsmåte under pimpling er å slippe ned til bunnen for

så å begynne fiskingen 10–20 cm over bunnen. Pimpelen nappes da vanligvis litt opp etter 2–5 sekunder, og prosedyren gjentas fra samme nivå i vannlaget. Start gjerne med noen raske hevinger av stikka uten opphold for å få fart på abborene.

Dersom dette ikke gir resultat under de rådende forholdene, vil det kunne trigge fisken å slippe pimpelen gjentatte ganger ned i bunnslammet, slik at det virvles opp substrat når man napper litt kraftig.

Å være sportsfisker innebærer at tålmodigheten kan bli stilt på prøve. Det gjelder også når du pilker etter abbor. Ikke engang konkurransefiskerne løper alltid raskt videre fra hull til hull på en dag abboren er veldig treg. Det kan

faktisk lønne seg å bli sittende en stund for å tirre fisken til å bite.

LØFT STIMEN

Hvis det først biter, gjelder det å fiske raskest mulig. For utenforstående kan det se imponerende ut når det bare går sekunder mellom hver gang en dyktig fisker napper opp abbor. Hemmeligheten er lang trening og innlærte rutiner. Du bør sitte på isfiskekasse eller sitte-sekk, ha vinden i ryggen og ha fjernet issørpe i hullet. Dessuten teller det å ha rask avkroking med etterfølgende nakkeknocking. Fisken legges i kassa eller sekken mens pimpelen er på vei mot abborstimen igjen.

Vent litt før du begynner nappingen når du slipper ned etter å ha fått fisk.

Pimpelen trenger et par sekunder på å nå utgangspunktet, og er abboren godt i farta, vil det bite en ny fisk uten at du trenger å nappe igjen.

Først på vinteren er abboren noe treg og står spredt ved bunnen. Særlig mot våren er fisken hissigere, og da kan du sveive inn et par omdreininger på snellespolen for hver fisk. Stimen vil da heve seg i vannlaget, og i noen tilfeller lokker du etter hvert abborene helt opp til iskanten. Da kan du gjøre ditt livs fangst, og med god samvittighet fiske nydelig mat til flere middager, kanskje til venner og kjente. I de aller fleste abborvann er det massevis av abbor og bare bra å tynne litt ut i rekkene. ■

fiske@egmont.com

Rimelig: Balansepilk hisser opp abboren når det napper intenst i en periode. Ha ei enkel snelle slik at stor fisk kan trekke ut sene, og som du lett kan sveive inn eller slippe ut snøre.

Mengden maggot: Noen agner med to maggot, andre trer på minst fem. Tre-fire er gunstig under normale forhold med en middels krok. Da kan fisken stjele en eller to, og det er fortsatt mulighet for å få napp.

Riktig farge: Kanskje fisken er redd en helt blank pimpel. Bytt da til en mattere variant.

**MAT FRA
SJØ OG INNSJØ**

Foto: Peter Nagy

Suppe til fest

Tekst:
Peter Nagy
Oppskrift: **Svein
Jæger Hansen**

**Når du legger den skinnstekte ørreten
i en raus fiskesuppe, får du en magisk
kombinasjon av deilige smaker.**

Foto: Christer Rognestad

Tips!

Bytt ut
2 dl fiskekraft
med 2 dl frisk
hvitvin.

Kortreist: Med litt
planlegging kan du
nyte denne suppen en
time etter at du landet
ørreten.

Nordnorsk fiskesuppe med skinnstekt ørret og fritert grønnkål

(4 porsjoner)

- 600 g fjellørret
- 4 skiver grovt brød
- 50 g smør
- salt og nykværnet pepper

FRITERT GRØNNKÅL

- 200 g grønnkål
- olje til fritering
- maldonsalt

FISKESUPPE

- 6 dl fiskekraft/buljong
- 2 gulrøtter
- 1 gul løk
- 1 rødløk
- 1 fedd hvitløk

- 2 dl kremfløte
- 2 dl H-melk
- 2 ss hvetemel
- 50 g smør
- salt og nykværnet pepper
- 1 potte timian

Fritert grønnkål: Fjern den grove stilken og riv bladene i grove biter. Grønnkål fra pose brukes som den er. Varm oljen og friter bitene sprø. Legg dem over på kjøkkenpapir og gi et dryss maldonsalt.

Fiskesuppe: Finkutt gulrøtter og løk og kok det i fiskebuljongen i 5 min. Bland melk og hvetemel til en jevning. Tilsett i buljongen og visp hele tiden mens suppen småkoker. Tilsett fløten og la suppen koke ca. 15–20 nye minutter.

Fisk: Stek filetene i biter med skinnsiden ned. Dryss over salt og pepper.

Brød: Smørstek brødsnivene, så får du et delikat og karamellisert brød som løfter retten.

Servering: Ha suppen i serveringsskåler, legg fiskestykkene forsiktig oppi, dryss sprøstekt grønnkål over og server brødet i staver ved siden av.

Foto: Øyvind Lie-Jacobsen

Suppetermos: Lag selve suppen hjemme og putt i sekken. Får du napp, er ikke måltidet langt unna.

Superfersk: Stek fisken mens den spreller, og nyt den varme suppen i friluft.

Foto: Augustus Maltubakk

Foto: Tom Schandy

Svære røyer i navnløse vann

En maidag i Øst-Finnmark. Mens løvet spretter i lavlandet, ligger isen tykk i fjellet og venter på isfiskere som vil utnytte vinterens siste krampetrekninger.

Tekst og foto:
Lars Eriksen

Via lokale bekjentskaper hadde vi mottatt noen særdeles vage tips med antydninger om et eventyrlig røyefiske innen rimelig avstand fra Alta.

Etter å ha ryddet kalenderen sto vi en dag midt mai med fullastede pulker, klare til å se hvorvidt det var hold i de vidløftige påstandene. Vi hadde ikke annet å gå etter enn noen skarve høydeanvisninger og et råd om «å se mot navnløse vann i nordøst».

Naturlig nok en utfordring for sørin-

ger på ukjent grunn, men kartet viste uansett at området ikke manglet valgmuligheter hva fiskevann angikk. Oppe på vidda var det fremdeles godt skiføre og det var en fornøyelse å skli innover den faste vårsnøen. Etter noen timer hadde vi tilbakelagt en anselig mengde kilometer i et terreng som var mindre flatt enn forventet, og vi hadde en bratt nedstigning foran oss fram til vannet vi hadde sett oss ut.

Sent på ettermiddagen kunne vi skåle for vel gjennomført skiløping og skue

Finnmarksrøye:
Jeg tror ikke det
finnes flottere fisk. ➤

Vårfiske på isen

- Sjekk alltid istykkelsen der du går. Vårisen kan ha svært varierende tykkelse.
- Ta med høye støvler i tilfelle overvann, eventuelt behold skiene på for å skape bæreevne.
- Lag mange hull i isen for å finne fisken og merk deg hvor det blir fangst. Får man én, får man ofte flere.
- Ståsnøre kan være effektivt som tillegg til aktivt fiske, men sjekk lokale bestemmelser.
- Prøv føring hvis fisket er tregt. Knus noen maggott, mark eller fiskeinnvoller og la det synke i pilkehullet. Røye og ørret er rovfisk som trigges av lukt.

«Om vi hadde truffet nøyaktig det stedet vår kryptiske informant hadde i tankene, vites fremdeles ikke.

utover isen fra barflekken som akkurat hadde plass til vår medbrakte lavvo.

VÅRLIG PÅ VIDDA

Selv om snø og is fortsatt dominerte, var elver og elveos i ferd med å gå opp flere steder. Dette kan være en krevende periode å bevege seg rundt på ski, og man skal trå varsomt dersom man må krysse bekker og vann. Ofte kan det være lurt å ta noen omveier for ikke å risikere et ufrivillig isbad. Vi hadde kommet oss relativ tørrskodd fram, men det skulle vise seg disse maidagene at våren kommer fort når minusgradene uteblir.

Ute på isen var det vekslende forhold, noen steder var det kompakt og fint å gå, mens andre steder tråknet vi igjennom sørpe til støvleskaftet. Særlig inne

Våt snø:
Godvær på returen ga tungt føre, men herlig utsikt.

ved land var overvannet problematisk, men islaget under var fremdeles over halvannen meter tykt etter en lang vinter.

PRØVEBORING

Spenningen var stor da vi tidlig på kvelden første dagen boret de første hullene. Dette var tross alt et ukjent sted, og om vi hadde truffet riktig etter de uklare henvisningene, var fortsatt tvilsomt. Vannet vi hadde navigert oss fram til var akkurat passe stort med

fine bukter og odder. Enkelte partier sto bjørkeskog ned til bredden og et smalt sund førte bort til et spennende lite tjern forbundet med hoveddelen av sjøen. Flere borehull senere kunne vi konstatere at den første kvelden var resultatløs, men vi var fortsatt optimistiske da vi satte ut et par ståsnører på ulike dyp for å se hva natten kunne bringe.

DET NAPPER

Den lyse vårnatten gjorde sitt til at vi

var tidlig på beina dagen etter. Sola skinte fra skyfri himmel og alt var duket for en god dag på vidda. Ute på vannet var det fortsatt bløtt, og det hadde nok knapt vært under null grader gjennom nattetimene. Det er alltid stor spenning knyttet til ståsnører på isfiske, og det ble raskt tydelig at vi hadde føling med fisk.

En av pilkestikkene sto og bukket på karakteristisk vis slik den ofte gjør når en større fisk har slukt agnet. Lett nervøst ga jeg et kjapt tilslag og kjente med

ett at det var kraftig motstand nede på fire meters dyp. Sakte, men sikkert ble fisken halt mot overflaten, og etter noen lange minutter ble turens første røye forsiktig løftet opp av hullet.

En flott, feit skapning på godt over kiloen ga oss endelig det svaret vi var ute etter. Om vi hadde truffet nøyaktig det stedet vår kryptiske informant hadde i tankene, vites fremdeles ikke, men at vi hadde funnet et vann med kvalitetsrøye, var det liten tvil om.

Gjennom dagen som fulgte levde

Vårtegn:
Lumske isforhold
med mye over-
vann og svakere
is langs bredden.

Høy kvalitet:
Ingen tvil om at
denne røya har
levd et godt liv.

vannet virkelig opp til forventningene man ofte har når man besøker disse breddegrader. Flere røyer tok etter hvert på røyeblink med både maggot og mark. Det viste seg også at vannet huset fin ørret som lot seg lure på mormyshka.

Vi kunne ikke unngå å legge merke til at de fleste ørretene var av det lang-tynne slaget, mens røyene hovedsakelig var i svært godt hold. Et interessant

fenomen jeg ikke har opplevd tidligere. Kan det være at konkurranse i matfattet og ulike territorier med varierende næringsgrunnlag gir slike utslag?

Fisken bet periodevis gjennom dagen, og vi hadde etter hvert mer enn nok til å både spise oss mette og fylle fryseren hjemme. I det kvelden faller på er det rypeskvalder og sprakingen fra et bjørkebål som tonesetter avslutningen på en innholdsrik dag. Med en kortreist

God stemning: Bjørkeskogen ga rikelig med brensel til kveldsbålet.

fiskegryte og god drikke innabords ble vi sittende og skrone til langt på natt.

STORRØYE PÅ GRUNNA

Neste morgen våknet vi til tydelige tegn på at våren for alvor begynte å få overtaket. Råken i innoset hadde vokst med mange meter siden gårsdagen, og vi fant raskt ut at det øverste islaget ute på vannet ikke lenger ville bære voksne menn. Løsningen ble å beholde skiene på beina for å skape akkurat nok bæreevne for ikke å trække igjennom det tretti centimeter tykke laget med sørpe og overvann.

Det var fremdeles store deler av vannet som lå uprøvd, og vi bestemte oss for å gå innover det smale sundet som ledet inn mot det lille tjernet bakenfor. Store deler av sundet var nå isfritt og vi måtte bevege oss gradvis mot iskanten samtidig som vi testet istykkelsen med boret. De underliggende islagene var fortsatt solide selv om vi kom relativt nære den store råka, men vi tok ingen sjanser og holdt oss på trygg avstand.

Sundet var såpass grunt at det var lett å se bunnen gjennom hullet, og vi ble liggende på magen og kikke etter livstegn. Et lite drag i vannet gjorde at blink og maggott danset lett over bunnen selv om vi holdt stikka helt i ro. Det så unektelig ganske giftig ut. Minuttene ble mange uten at det skjedde stort, men akkurat i det jeg var på vei til å bevege meg mot dypere vann smeller det fra turmakker noen meter bortenfor: «Der sitter'n, og den er svær!»

Etter en kort og intens fight kunne en særdeles vakker røye løftes opp på isen. Med knallrød buk og hvite finnetupper var dette akkurat en slik fisk man drømmer om å fange på isfiske i Finnmark. Den nærmet seg halvannen kilo, og selv om vi hadde fått flere i samme i vektklasse var det et særpreg ved denne som plasserte den i en klasse for seg.

STRABASIØS RETUR

Føret hadde endret seg kraftig etter flere døgn uten minusgrader, og da vi satte kursen hjemover på morgenkvisten påfølgende dag, gjaldt det å finne riktig rute gjennom et vårlandskap i oppløsning. Små og store bekker var nå blitt enda større av smeltevannet, og mange steder var det risikabelt å krysse.

Flere store omveier måtte til for å manøvrere trygt ut av dalføret der vannet lå, og det var først langt oppe i

høyden vi kunne koble oss på samme rute som der vi hadde kommet inn. Den bratte lia vi suste ned tre dager tidligere var seig å komme seg opp på sugende vårsnø, men når solen skinner fra skyfri himmel og vidda viser seg fra sin vakreste side, er det bare å ta tiden til hjelp og nyte utsikten underveis.

Brytningstiden mellom vår og sommer kan være krevende i fjellet, og ofte blir turer i denne perioden tyngre enn ventet. Overvann, smeltevann, råker og råttan snø byr på utfordringer og risiko, men belønningen er desto større om man tar seg bryet. En ting er selve fisket, som kan være svært godt på den siste isen, men dette er bare én del av opplevelsen.

Når man ser hvordan naturen våker til liv etter en lang vinter, er det som om energien som frigjøres også overføres til kropp og sjel. En tur på vårvidda er i så måte en perfekt avslutning på vintersesongen, og et inspirerende startpunkt for sommerhalvåret. ■

fiske@egmont.com

Trå forsiktig: Når snøen blir råttan, må man være bevisst på løypevalget.

Vårløsning: Elver og vann åpner seg fort når minusgradene uteblir.

Storfangst: En stolt ung kar får tilslaget på storlaks under auksjonen.

En kulturhistorisk

I Kjærrafossen i Numedalslågen har de gjort storlaksfangst til allemannseie ved å gjenskape det historiske kjærrafisket.

Tekst:
Roar Borgerås
Foto:
Roar Tveiten

En lavmælt og forventningsfull summing av stemmer lyder fra de 60–70 skuelystne som har møtt opp ved Kjærrafossen denne siste torsdagen i juni. Om kun få minutter skal årets første tømning av teina gjennomføres.

Ryktene vil ha det til at det står mange og store laks i teina. Etterpå blir det muligheter for dem som ønsker å få med seg vill og nyfanget storlaks hjem.

ENESTE AV SITT SLAG

Det spesielle Kjærrafisket i Numedalslågen er det eneste av sitt slag i landet og kan spores tilbake til seint 1300-tall. Fangstanlegget ble restaurert i 1992 og er bygd opp av store, lafta «furubrygger» fylt med stein for å tåle presset fra vannet og isen. Bryggene er sammenkoblet med gangbruer, og fra disse senkes

grindene som sperrer elveløpet når teina fisker. Dette gjør at oppvandrende laks må svømme der teina er plassert. I tidligere tider var det teiner også andre steder i Lågen, men nå er kun teina i Kjærrafossen tilbake.

FOLKEFEST

I tillegg til den unike fiskemetoden er også håndteringen av fangsten ganske så spesiell. I stedet for at fangsten havner i fryseren til noen av de 16 rettighetshaverne, er hele prosessen rundt Kjærrafisket tilrettelagt som en gedigen

folkefest

folkefest. Hver torsdag klokka 18.00 fra uke 26 til uke 31, eller fram til sesongkvoten på 400 kilo er fylt, er det gratis inngang og åpent for alle å bivåne attraksjonen. Skuelystne har mulighet til å komme tett på teina og se storlaksen bli fanget. Det er en mektig opplevelse å se laks opp mot ti kilo bli håvet opp fra en mange hundre år gammel fangstanretning. Det er rett og slett både kultur- og historieundervisning i praksis.

I etterkant arrangeres det en auksjon der barna velger ut hvilken laks som skal auksjoneres. Her har alle og enhver

en unik mulighet til å ta med fersk vil-laks hjem. Kiloprisen ender alltid langt under butikkprisen, så her bør lakseelskende tilskuere kjenne sin besøkelsestid. Selv ihuga laksefiskere er observert mens de byr på Kjærralaksen.

SAMARBEID

Rett nedstrøms teina i Kjærrafossen ligger det mange betegner som det beste lille laksestrekket i denne delen av Numedalslågen. Utleieprisen på det åpne markedet ville vært meget høy, men også her har rettighetshaverne tenkt

langsiktig. De har nemlig inngått en avtale med Lardal Jeger- og Fiskerforening (LJFF), der LJFF står for fiskekortsalg og oppsyn og samtidig får 20 prosent av inntektene fra kortsalget. De resterende pengene fra kortsalget går, i likhet med inntektene fra lakseauksjonen, i all hovedsak til drift av Kjærrafisket.

Kongstanken til rettighetshaverne i Kjærrafisket er å vekke engasjement for fiske og friluftsliv hos barn og unge. I tillegg til barnas inkludering under lakseauksjonen, ivrer rettighetshaverne for at barn og unge skal få mulighet

Håver inn: Ida Halvorsen håvet opp en storlaks fra teina.

Laksen er landet: Tilskuerne følger med på opptaket av storlaks.

Kjærrafisaket: Fangstanlegget i all sin prakt. Teina ses midt i bildet.

til laksefiske. Sammen med LJFF har de fått til nettopp dette. En håndfull dager i fiskesesongen er fisket i nevnte laksestrekke forbeholdt ungdom. Da stiller LJFF med utstyr og instruktører, mens rettighetshaverne donerer gratis fiskekort. Dette har resultert i at mange unge fiskere har fått kjenne på spenningen ved laksefiske innunder Kjærrafossen.

DEN NYE GENERASJONEN

For 8–10 år siden ble hele Kjærrafiskeanlegget restaurert for flere hundre tusen kroner. Utgiftene ble dekket av inntektene fra fiskekortsalg og lakseauksjonen, samt offentlige midler. Materialene som ble brukt var seinvokst malmfuru fra fjella rundt Langedrag.

I tillegg til at anlegget nå er opprustet og fornyet, er det et generasjonsskifte på gang blant rettighetshaverne. Yngre krefter kommer til, som heldigvis har den samme filosofien som den eldre generasjonen. Både unge og eldre rettighetshavere føler et ansvar for at ungdommen skal lære om fiske og fiskeforvaltning. Alt tyder på at allmennhetens folkefest fortsetter også i tiden framover. ■

fiske@egmont.com

Kikkefiske: Vannkikkert brukes for å se om det er flere laks i fella.

Andre kulturhistoriske fangsmetoder i Numedalslågen

Flåtefiske: En ferdig rigget flåte i de nedre deler av Numedalslågen.

den lovlige fisketiden og fangsten er veldig avhengig av vannføringen. Sesongkvote mælkastet: 500 kilo

Gip

Det er kun tillatt å fiske med godkjente giper på bestemte plasser som Grinigipen i Hoggveitfossen, Eidegipen i Naugfossen og Kongsgipene og Raugberggipene i Kjærarafossen. Gipene er ulikt utformet, tilpasset stedet de står på.

Enkelt sagt er virkemåten den samme for alle gipene. Når laksen forsøker å forsere stryk/fosser men ikke lykkes, blir den ført med strømmen inn i gipen. Gipen fungerer som en ruse og laksen finner da ikke veien ut igjen.

Sesongkvote pr. gip: 400 kilo

GIPEN:
Grinigipen i drift
tidlig på 1970-
tallet.

Flåtefiske

Flåtefiske i Numedalslågen har i en noe enklere form eksistert siden middelalderen. I dag foregår det ved hjelp av ledegarn og garnpose, hvor alt sammen er festet i flåter som stikker 10–15 meter ut i elva på strømsvake områder. Ytterst på flåten er det en liten hytte med et par sengeplasser hvor fiskeren tilbringer natten.

Ute på flåten er det et sinnrikt system med garn, tau, tråder, steiner og kjetting. Et nedsenket garn leder laksen utover til en garnpose lengst ute på flåten, der strømmen er noe sterkere. Fra veggene i garnposen går det tråder til bjeller inne i hytta. Når laksen kommer inn i garnposen og krasjer i garnveggen, ringer det i bjellene. Da må fiskeren lukke garnposen ved hjelp av et vindespill.

Drivgarn (nappegarn)

Drivgarnsfiske er anerkjent som det eldste fisket i Lågen og kan spores tilbake til 1200–1300-tallet. Garnet er spesiallaget for denne typen fiske og har en lengde på omtrent fem meter, der dybden er to meter i posen og én meter på vingene. Vingene har påmonterte

loddesteiner for at garnet skal følge bunnen av elva. Fire menn i to båter rodde på dertil egnede steder i elva og fisket med drivgarnet.

I tidligere tider ble det fisket med drivgarn en rekke steder i elva, før drivgarnsfisket ble forbudt i 1993. For å ta vare på det kulturhistoriske fisket, ble det fra 2003 igjen tillatt å fiske med to drivgarn i vassdraget.

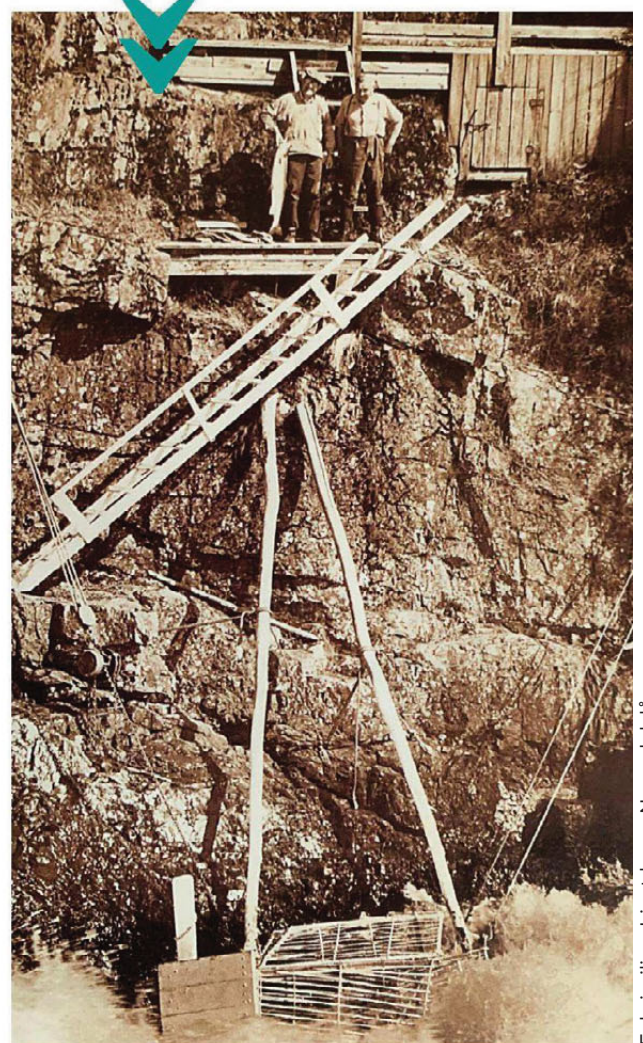
Mælkast

I Hoggveitfossen bedrives det i tillegg til Grinigipen et annet og enda mer særegent fiske.

Som eneste sted i Lågen fiskes det her med mælkast, en fangstmetode som kan dokumenteres flere hundre år tilbake i tid.

Dette er en oval håv som sitter på en om lag fem meter lang trestang med en trearma trekløft i enden der håvringen er festet. Håven er nøye tilpasset elvenaturen på stedet. Mælkastet blir gjort på det som ser ut som en rasteplass for laksen, et sted laksen samler krefter før den forsøker å forsere fossen.

Håven kastes en gang i timen i

Faksimilie: «Livet langs Numedalslågen».

Hva møter framtidens sportsfiskere?

Cato tok med seg dattera på fisketur for å påvirke hennes valg av hobby. Samtidig lurte han på om hennes generasjon kan gjøre det samme med sine barn når den tid kommer.

Utrolig nok har jeg omsider klart å formere meg, og som omtrent alle foreldre vil man gjerne at avkommet skal følge i foreldrenes fotspor. Datteren har foreløpig ikke akkurat mast høl i huet på meg for å dra på fisketur, men da fruen måtte jobbe den siste uka før skolen startet, så jeg mitt snitt til å bedrive litt god, gammeldags påvirkning.

Jeg ga klar beskjed om at det ville bli en morsom uke med fjelltur, fjordtur og en avsluttende tur til Hunderfossen familiepark. Kompis Ivar var velvilligheten selv og stilte opp med både båt og innredet båthus. En

marsj innover fjellet på halvannen time var akkurat passe langt for dattera.

Vel framme kunne vi omsider beundre den vakre fjellheimen med snøflekker på fjelltoppene og krystallklart vann. En kjapp utpakking av sekkene fulgte før vi gikk om bord i båten. En ting var jeg krystallklar på: klisjeen der ungene skal kaste selv, og aller helst med mark og dupp var helt uaktuell!

Dorging med langedrag og markagnet krok er derimot noe som er enkelt, og som dessuten på denne sjøen ganske sikkert ville gi resultater i form av sprek fjellfisk. Og ganske riktig; etter rundt ti minutter fant vi en stim med bitevillig røye, og det var fast fisk på både stanga til Ivar

og dattera mi. Kjøringen av fisken bar preg av klare kommandoer fra en ivrig far (fighten ble selvsagt forevige via mobilen) mens sveiv og stangtopp levde sitt eget liv.

Heldigvis var røya av det sympatiske slaget og hadde beseiglet sin egen skjebne ved å inhalere krok og mark såpass at den aldri ville løsne. En forundret datter lot seg fascinere av røyas vakre

Da fruen måtte jobbe den siste uka før skolestart, så jeg mitt snitt til å bedrive god, gammeldags påvirkning.

farger, og syntes at dette var såpass moro at det ikke var nei til å prøve en runde til. Flere røyer havnet etter hvert i båten, og etter en drøy time måtte Ivar forlate oss for å dra på bryllupsfest nede i bygda.

Etter en runde med sløying av to røyer – resten fikk Ivar med seg hjem – med påfølgende leksjon rundt fiskens innvoller og deres funksjoner ble det omsider stekt røye på oss. Etter maten bar det ut i båten igjen, der langdraget ble byttet ut med wobbler og høyere fart. Nå var målet ørret, og den skuffet ikke.

Den siste fisken sørget for maks stangbøy – stanga var valgt med tanke på dette – og etter mye kreativt språk-

**CATO
BÆKKEVOLD**
«Bekkis Drumfish»
– Trommis og
sportsfisker

bruk fra oss begge lå omsider ørreten i håven. Langt fra noen gigant, kanskje 6–700 gram, men sprek og fin som fy. Vel i land måtte vi opp i høyden for å kunne ringe mamma hjemme, og hun fikk straks beskjed om at Pappa «bare» hadde fått tre ørreter, men hun hadde fått fire, inkludert den største.

Det skal ikke mer til for at et pap-pahjerte svulmer av stolthet! Tross min snorking sov begge godt, og på hjemturen ble alle spørsmålene fra en nysgjerrig datter om alt vi så på veien tilbake besvart etter beste evne. Den påfølgende fjordturen ga flere sterke sei på 4–5 kilo, og dessuten den lovte haien, som var en hågjel. Når turen skulle oppsummeres, måtte likevel innse at det var besøket på Hunderfossen som ga de høyeste lykkehvinene.

Om en ny sportsfisker ble født? Neppe, men så lenge man kjører lavterskel med garantert fangst i finvær og gjerne noen store og spreke fisker tror jeg ikke man avskrekker barna fra å prøve minst en gang til. Lett å få den kabalen til å gå opp? På ingen måte, men det kom en forsiktig kommentar fra baksetet om at vi kanskje kunne gjøre dette igjen en annen gang, så vi får se.

Gevinsten var nok størst hos meg, kvalitetstid med ungen uten mas og kjas er aldri bortkastet tid, og noe man aldri kan få nok av. Dessuten lever opplevelsene både i hodet og på minnebrikken. Jeg mistenker dessuten at det kan ha blitt sådd et frø som kanskje springer ut en vakker dag.

Sprek fjellfisk og tung fjordfisk er noe vi kanskje tar som en selvfølge i dag. Hvordan vil verdens se ut om noen tiår, når kanskje hun tar med sine barn på en lignende tur, det er det ingen som vet med sikkerhet. Med sånne tanker i hodet er det nesten så det begynner å haste. Jeg rakk en tur på Oslofjorden med dattera der resultatet ble to enslige makrell, nå er det snart slutt på ubestemt tid. Ta med poden ut på tur før det er for sent!

fiske@egmont.com

neste utgave

KOMMER
9. januar

Fang fisken med vibrasjonsagn

Åtte punkter som fører til sjørretlykke

Og selvsagt, mye, mye mer!

Returadresse:
ART AS
Postboks 209
2021 Skedsmokorset

15 UTG. KUN KR 349*

+ 4 lekke ølglass i gave

Gave til deg: 4 ølglass

Nyt ølen din i stil med disse elegante ølglassene. Perfekt for enhver anledning! Glassene er produsert i Italia og rommer 0,33 l

**Vi
menn**

**DU SPARER
1435,-**

Så mye sparer du

15 blader i butikk	kr 1485
+ verdi ølglass	kr 299
Totalverdi	kr 1784
Din pris	kr 349*
Du sparer	kr 1435

*+ porto kr 49 for gaven

Det lønner seg å abonnere!

Som abonnent får du Vi Menn levert hjem hver uke! + Eksklusive temautgaver som Vi Menn Bobil, Vi Menn Båt og Vi Menn Premier League.

Abonnementet løper til du sier opp. Du kan si opp når du vil. Etter introduksjonstilbudet er ordinær pris kr 571 for 16 utgaver.

Send SMS **VIM76 til 2205 eller scan QR-koden**

